

REFERAT Klima- og Miljøudvalget (2022-2025) d. 30-04-2024

Mødedato Tirsdag d. 30. april 2024 kl. 08:30

Mødested M5

Mødedeltagere Eva Pinnerup, Kurt Mosgaard, Stine Isaksen, Lars Mogensen, Steffen Drejer

Indholdsfortegnelse

Stillingtagen til fremtidig praksis for idéfase ved kommuneplantillæg.....	3
Igangsætning af planlægning for koblingsstation øst for Møldrup.....	6
Etablering af ungeklimaråd.....	9
Etablering af inspirationsforum.....	12
Orientering om Danmarks Naturstier.....	14
Lokale indsatsmuligheder for klimatilpasning ved høj vandstand i Gudenåen ved Bjerringbro.....	16
Gudenåplanen og pejlemærker for Gudenåkomitéens arbejde.....	20
Lån og leje af Viborg Kommunes offentlige torve, pladser, parkeringspladser, skove, naturområder,	24
Etablering af vandsamarbejde til beskyttelse af grundvand og drikkevand i Viborg Kommune og va	28
Endelig vedtagelse af Tillæg nr. 41 til Spildevandsplan 2019 (Ledningsanlæg Viborg Nord).....	30
Endelig vedtagelse af Tillæg nr. 42 til Spildevandsplan 2019 (Møldrup Øst, etape 7-16).....	32
Endelig vedtagelse af Tillæg nr. 53 til Spildevandsplan 2019 (Regnvandsledning Bjerregrav).....	34
Principbeslutning om ekspropriationshensigt for anlæg vedtaget i Tillæg nr. 41, 42, og 53 til Spilde	36
Temadrøftelse: Regulativ for tønningsordning for bundfældningstanke.....	38
Frigivelse af midler til reovering af perkolatsystem under deponeringsanlæg (bevillingssag).....	39
Frigivelse af midler til etablering af ny affaldsløsning i Viborg Midtby - den gamle bydel (bevilling	41
Frigivelse af midler til forbedring af Viborg Genbrugsstation (bevillingssag).....	43
Frigivelse af midler til indkøb af nye affaldsbeholdere til genanvendeligt affald til husstandsindsam	45
Budget 2025-2028.....	47
Mødeliste for Klima- og Miljøudvalget 2024.....	49
Meddelelser og gensidig orientering, herunder orientering ved formanden dels om afholdte møder i	51
Underskriftsark.....	52

Punkt 1: Stillingtagen til fremtidig praksis for idéfase ved kommuneplantillæg

24/7044

Resume

Med en ændring af planloven pr. 1. januar 2024 er der ikke længere krav om idéfase i forbindelse med kommuneplantillæg, der medfører væsentlige ændringer af kommuneplanen. Udvalget skal tage stilling til, om der fortsat skal afholdes idéfaser i Viborg Kommune og i så fald, i hvilke typer af sager.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø foreslår, at Klima- og Miljøudvalget indstiller til Økonomi- og Erhvervsudvalget,

1. at der fremadrettet afholdes idéfaser, som beskrevet i sagsfremstillingen.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 30-04-2024

Klima- og Miljøudvalget indstiller til Økonomi- og Erhvervsudvalget,

1. at der fremadrettet afholdes idéfaser, som beskrevet i sagsfremstillingen.

Sagsfremstilling

Historik

Teknisk Udvalg forelægges en tilsvarende sag på sit møde den 1. maj 2024.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Planlovens tidligere regler

Planloven har indtil 1. januar 2024 fastsat, at byrådet skulle indkalde idéer og forslag mv. med henblik på planlægningsarbejdet. Dette skulle ske før udarbejdelse af forslag til kommuneplantillæg, der ikke var truffet beslutning om i en planstrategi.

Hensigten var at give offentligheden mulighed for at give synspunkter til kende, før byrådet havde lagt sig fast på et bestemt planforslag.

Idéfaser kunne undlades ved mindre ændringer i en kommuneplans rammedel, der ikke var i strid med planens hovedprincipper samt ved uvæsentlige ændringer i planens hovedstruktur. Mindre rammeændringer var fx mindre reguleringer foranlediget af et lokalplanforslag f.eks. af grænserne mellem områder med forskellige anvendelsesbestemmelser eller mindre justeringer af maksimal højde, bebyggelsesprocent mv.

Baggrunden for ændringerne er, at ”Kirkeministeriet vurderer, at reglerne i planlovens § 23 c om obligatorisk forudgående offentlighed på en uhensigtsmæssig måde komplicerer kommunalbestyrelsens muligheder for at tilvejebringe ændringer af kommuneplanen”, jf. lovforarbejderne.

Praksis hidtil i Viborg Kommune

Viborg Kommunes praksis har taget udgangspunkt i nævnspraksis, som har fastlagt, at indkaldelse af idéer og forslag var nødvendige, når:

- den generelle anvendelse i et rammeområde ændres
- der udlægges nye arealer uden for byzone
- der gives væsentligt øgede byggemuligheder i et rammeområde

Der lægges vægt på størrelsen af det planlagte område, omfanget af eventuelle eksisterende byggemuligheder, og om der er særlige planlægningsmæssige interesser eller hensyn.

Viborg Kommune har kaldt denne indkaldelse af idéer og forslag for fordebat eller idéfase.

Der er sammenhæng mellem det tidligere krav om idéfase og længden af den efterfølgende offentlige høring af kommuneplantillæg. Hvis der er tale om større ændringer af kommuneplanen, som ikke er fastlagt i en planstrategi, er der krav om en høringsfrist på mindst 8 uger. Kommunens mulighed for at fastsætte en høringsfrist kortere end 8 uger var sammenfaldende med kommunens mulighed for at undlade at indkalde idéer og forslag. Planlovens bestemmelser om høringsfrister er ikke ændret med fjernelsen af krav om idéfase. Der er således fortsat krav om 8 ugers høring ved kommuneplantillæg, der medfører større ændringer i kommuneplanen.

Viborg Kommune har typisk afholdt idéfaser på 2 uger uden borgermøde og 4 uger med borgermøder. Idefasen igangsættes, når planlægningen igangsættes politisk. Afhængig af omfanget og karakteren er indsendte idéer og forslag enten blevet fremlagt til særskilt stillingtagen eller i forbindelse med godkendelse af planforslaget/-ene.

Forvaltningen vurderer, at planprocessen i visse tilfælde kan forkortes, hvis idéfasen undlades. Det vil dog ikke være tilfældet, hvis indkomne idéer og forslag fx medfører, at planen ændres senere i processen. Det bemærkes desuden, at forvaltningen ofte gennemfører indledende analyser og undersøgelser sideløbende med idéfasen.

Planlægning for vedvarende energi-anlæg og andre anlæg omfattet af krav om miljøkonsekvensvurdering vil ofte ske sideløbende med proces for miljøvurdering. Her fremgår det, at offentligheden skal inddrages i forbindelse med afgrænsningen af miljøkonsekvensrapportens indhold i mindst 2 uger. Dette sker i dag samtidig med idefasen.

Forslag til fremtidig praksis i Viborg Kommune

Studier og erfaringer viser, at tidlig inddragelse af offentligheden ofte kan smidiggøre den efterfølgende planproces. Argumenterne er, at det bl.a. medvirker til at forberede offentligheden på forandringer, bidrager til ny viden, giver mulighed for medindflydelse samt gør beslutningsprocessen mere gennemsigtig. Desuden giver den tidlige idéfase mulighed for fx tilpasning af planområdets afgrænsning, som ikke kan ændres i forbindelse med den endelige vedtagelse. Forvaltningen vurderer, at argumenterne for tidlige inddragelse fortsat er vægtige og foreslår, at der fortsat bør afholdes idéfaser i Viborg Kommune.

Forvaltningen foreslår, at der fremadrettet indkaldes idéer og forslag ved følgende større ændringer i kommuneplanen på baggrund af en konkret vurdering i det enkelte tilfælde:

- Den generelle anvendelse i et rammeområde ændres fx fra erhvervsområde til boligområde
- Udlæg af nye, større arealer uden for nuværende rammeområder
- Væsentligt øgede byggemuligheder i et rammeområde fx fordobling af bebyggelsesprocent eller etageantal
- Temaplaner fx revision af retningslinjer for detailhandel eller Grønt Danmarkskort

Herudover at der gennemføres idefase ved planlægning for projekter, der er omfattet af krav om miljøkonsekvensvurdering.

Forvaltningen foreslår, at idéfaser fremadrettet som udgangspunkt afholdes i 2 uger, hvis der ikke er borgermøde, og 4 uger, hvis der er borgermøde.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Der er administrative omkostninger forbundet med idéfaser i form af ressourcer til annoncering og evt. borgermøde. Forvaltningen vurderer, at disse omkostninger opvejes af de fordele, som idéfaser medfører såvel demokratisk som ressourcemæssigt.

Juridiske og planmæssige forhold

Byrådet kan tilvejebringe forslag til ændringer af kommuneplanen (kommuneplantillæg), der ikke er truffet beslutning om i en planstrategi jf. planlovens § 23c.

Punkt 2: Igangsætning af planlægning for koblingsstation øst for Møldrup

23/34066

Resume

Corre Energy ApS har ansøgt om igangsætning for planlægning til etablering af ny 150 kV højspændingsstation øst for Møldrup.

Da ansøgningen ikke er i overensstemmelse med gældende planlægning, skal der tages stilling til, om der skal igangsættes ny planlægning for området.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø foreslår, at Klima og Miljøudvalget indstiller til Økonomi- og Erhvervsudvalget,

1. at planlægning sættes i gang som beskrevet.
2. at der afholdes idéfase i forbindelse med igangsætningen.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 30-04-2024

Klima- og Miljøudvalget indstiller til Økonomi- og Erhvervsudvalget,

1. at planlægning sættes i gang som beskrevet, og
2. at der afholdes idéfase i forbindelse med igangsætningen.

Sagsfremstilling

Historik

Ansøgningen om højspændingsstationen har tæt sammenhæng med projektet for et CAES-anlæg ved Skinderup og Lille Torup, da CAES-anlægget er afhængigt af stationens etablering. Ansøger er den samme på de to projekter.

Økonomi- og Erhvervsudvalget Byrådet besluttede på mødet den 13. marts 2024 ([link til sag nr. 1 i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 13. marts 2024](#)) at fortsætte planlægningen for CAES-anlægget.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Corre Energy ApS har ansøgt om planlægning til etablering af ny 150 kV højspændingsstation. Centrum for projektområdet er beliggende ca. 2,4 km nordøst for Roum og ca. 4,6 km øst for Møldrup. Projektområdet er ca. 6 ha.

Oversigtskort er bilag 1. Ansøgning er bilag 2.

Højspændingsstationen har til formål at sikre tilslutning af Corre Energys CAES-anlæg ved Skinderup og Lille Torup, og planlægningen skal dermed ses i sammenhæng med planlægningen for dette anlæg. Højspændingsstationen er en forudsætning for CAES-anlæggets realisering. Desuden skal højspændingsstationen på sigt kunne sikre tilslutning til fremtidige vedvarende energianlæg, f.eks. det ansøgte Energipark Hejring ca. 3 km øst for højspændingsstationen.

Master og stationsanlæg vil have en højde på op til 18 meter, mens lynfangsmaster vil være op til 25 meter høje. Højspændingsstationen vil således være synlig på afstand.

Selve stationsarealet på ca. 2,5 ha vil af sikkerhedsmæssige grunde blive indhegnet, mens det resterende projektområde vil blive udlagt til skærmende beplantning, sivesø og adgangsveje. Skærmende beplantning skal yde god afskærmning og kan bidrage positivt til områdets biodiversitet.

Ansøger søger med fuldmagt fra grundejer.

Nuværende forhold

Projektområdet grænser mod syd til Skivevej, mens der vest for området er en eksisterende svinebedrift med samme ejer som projektområdet.

Planforhold

Området ligger i landzone og anvendes i dag til landbrugsdrift som mark i omdrift.

Det er forvaltningens vurdering, at realisering af projektet kræver, at der vedtages en lokalplan med tilhørende kommuneplantillæg, som udlægger et nyt rammeområde til tekniske anlæg i form af en højspændingsstation.

Der findes ingen beskyttede naturområder, registrerede fortidsminder eller andre kendte betydelige arealbegrænsninger i eller i umiddelbar nærhed af projektområdet.

Miljøvurdering

Miljøkonsekvensvurderingen af det samlede projekt for højspændingsstationen er omfattet af afgrænsningsnotatet for CAES-anlægget. Dette afgrænsningsnotat er udarbejdet med input fra berørte myndigheder og offentligheden i idéfasen for CAES-anlægget, jf. Miljøvurderingslovens §35 stk. 3, nr. 2.

Plangrundlaget for højspændingsstationen skal også miljøvurderes. Der vil i den forbindelse ske høring af berørte myndigheder.

Miljørapporterne for hhv. CAES-anlægget og højspændingsstationen samt miljøkonsekvensrapporten for det samlede projekt vil blive samlet i en rapport, som belyser de miljømæssige konsekvenser af planerne og projektet.

Nettilslutning

Projektområdet ligger umiddelbart ved el-transmissionsnettet, og det er Energinet, som vil opføre og eje højspændingsstationen. Ansøger Corre Energy ApS er i løbende dialog med Energinet om dette og ansøger efter aftale med Energinet.

Idefase og senere offentlig høring

Planloven indeholder ikke længere krav om idéfase. Da der er tale om et nyt anlæg i det åbne land, foreslår forvaltningen, at der indkaldes ideer og forslag i 14 dage. Samtidig høres berørte myndigheder jf. miljøvurderingsloven.

Der vil være offentlig høring, når der foreligger forslag til lokalplan og kommuneplantillæg. Den offentlige høring forventes at indeholde et borgermøde, forventeligt ultimo 2024.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Forvaltningen forventer følgende tidsplan for kommune- og lokalplanlægningen samt miljøvurdering og miljøkonsekvensvurdering.

Planforslag til vedtagelse Medio 2024

Offentlig høring Ultimo 2024

Endelig stillingtagen Primo 2025

Den offentlige høring vil ske samtidig med den offentlige høring af forslag til lokalplan og kommuneplantillæg for CAES-anlægget, da højspændingsstationen og CAES-anlægget skal ses i sammenhæng, og da der bliver tale om en samlet miljørapport.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Hvis planlægningen for højspændingsstationen vedtages endeligt, kræver projektet byggetilladelse og nedsivningstilladelse til område til håndtering af overfladevand.

Bilag

Kortbilag - CAES-koblingsstation, ledningstracé, anlæg

Anmodning om igangsætning af planlægning koblingsstation Møldrup

Udkast til idéoplæg - CAES-koblingsstation øst for Møldrup

Punkt 3: Etablering af ungeklimaråd

20/28957

Resume

I klimaplanen indgår etablering af et ungeklimaråd som en indsats. For at igangsætte indsatsen skal Klima- og Miljøudvalget tage stilling til rammerne for et lokalt ungeklimaråd i Viborg Kommune.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller,

1. at udvalget godkender oplægget til etablering af et lokalt ungeklimaråd i Viborg Kommune, og
2. at udvalget tager stilling til den fremadrettede betegnelse for et lokalt ungeklimaråd.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 30-04-2024

Klima- og Miljøudvalget besluttede,

1. at der oprettes et inspirationsforum for unge under Grønne Sammen med udgangspunkt i sagsfremstillingen. Forummet benævnes "Klimakorpset", og
2. at inspirationsforummet deltager aktivt i planlægning og gennemførelse af aktiviteterne under Grønne Sammen, og
3. at der gennemføres en evaluering medio 2025.

Sagsfremstilling

Historik

Klima- og Miljøudvalget besluttede på et møde i juni 2022 ([link til sag nr. 3 i Klima- og Miljøudvalget den 2. juni 2022](#)), at der skulle arbejdes videre med oprettelse af et lokalt ungeklimaråd i Viborg Kommune.

Byrådet vedtog klimaplanen på et møde i oktober 2022 ([link til sag nr. 8 i byrådet den 12. oktober 2022](#)), hvori etablering af et ungeklimaråd indgår som indsats.

Klima- og Miljøudvalget havde en temadrøftelse om forventninger til et ungeklimaråd på et møde i marts 2023 ([link til sag nr. 13 i Klima- og Miljøudvalget den 28. marts 2023](#)).

Inddragelse og høring

Forvaltningen har været i dialog med Viborg Ungdomsråd (VUR) om ungdomsrådets idéer til et ungeklimaråd. Nedenfor er ungdomsrådets idéer og ønsker opsummeret:

- VUR foreslår, at et ungeklimaråd etableres som et selvstændigt temaråd under Viborg Ungdomsråd for at undgå konkurrerende ungdomsråd. Ungeklimarådet arbejder selvstændigt, men fungerer under Viborg Ungdomsråds vedtægter.
- VUR foreslår, at ungeklimarådet har direkte dialog med Klima- og Miljøudvalget og mulighed for at komme med indstillinger til udvalget om klimaindsatser.
- VUR foreslår, at ungeklimarådet tildeles egen økonomi til mødeforplejning og indsatser.
- VUR foreslår, at medlemmerne til ungeklimarådet skal ansøge om at blive en del af rådet for at understøtte fastholdelse af medlemmer.
- VUR foreslår, at oprettelse af et ungeklimaråd sker i forbindelse med ungdomsrådets egen udgivelse om ungdommens perspektiv på Viborg Kommune med temaet 'klima og miljø'.

Beskrivelse

Et ungeklimaråd skal sikre involvering af unge i kommunens indsats for grøn omstilling. Dette kan give nye innovative perspektiver på indsatser og løsninger på klimaudfordringer. Derudover kan et ungeklimaråd være med til at arrangere og støtte op om aktiviteter, der kan inspirere og oplyse andre unge om grøn omstilling.

Med afsæt i tidligere politisk behandling af oprettelse af et lokalt ungeklimaråd har forvaltningen udarbejdet følgende forslag til indhold og organisering af et ungeklimaråd med fokus på bred deltagelse og opgaveudførelse. For at sikre bred deltagelse, fokus på konkrete opgaver og tæt samarbejde med kommunens klimakoordinatorer har det ikke været muligt at efterkomme VURs forslag til et ungeklimaråd.

Titel på ungeklimarådet	<p>For at fremhæve, at ungeklimarådet er en aktiv udførende gruppe, ændres navnet til Unge for grøn omstilling eller Klimakorpset</p> <p>Fremadrettet vil ungeklimarådet blive omtalt med det nye navn.</p>
Medlemmer	<p>Der søges deltagere med forskellige baggrunde. Forvaltningen kontakter et udvalg af uddannelsesinstitutionerne i kommunen med henblik på at invitere 1-2 unge fra uddannelsesstedet til at deltage i ungeklimarådet. Det kan evt. gå på skift, hvilke uddannelsesinstitutioner de unge kommer fra.</p> <p>Der tilstræbes en gruppe med ca. 10 deltagere. Medlemmerne bliver unge lokale klimaambassadører, der udover at deltage i opgaveløsningen kan formidle viden om grøn omstilling. Derudover opnår medlemmerne indsigt i kommunens klimaarbejde.</p>
Organisering	<p>Ungeklimarådet er selvstyrende. Rådet samarbejder med kommunens klimakoordinatorer, som også sekretariatsbetjener rådet. Ved behov forelægges rådets arbejde Klima- og Miljøudvalget. I den forbindelse har Klima- og Miljøudvalget mulighed for at indkalde rådet.</p> <p>Ungeklimarådet skal komme med dets indspark på en stillet opgave og kan desuden afholde aktiviteter om grøn omstilling til inspiration for andre unge.</p> <p>For at gøre ungeklimarådet udførende gives rådet en konkret opgave.</p> <p>Første opgave er at få ungeklimarådets perspektiv på og idéer til, hvordan flere unge vælger cyklen som transportmiddel.</p>
Opgave	<p>Opgaven understøtter indfrielse af klimaplanens målsætning om, at mindst 20 % af alle rejser sker på cykel i 2030.</p> <p>Derudover er 'transport og mobilitet' årets tema for Grønne Sammen, hvorfor ungeklimarådets opgave også kan ses i sammenhæng med Grønne Sammen.</p> <p>Der defineres en ny opgave efter behov. Dette kan evt. være i forbindelse med, at der vælges nyt emne for Grønne Sammen.</p>
Økonomi	<p>Der kan dækkes mindre udgifter til mødeforplejning og gives tilskud til relevante aktiviteter inden for eksisterende bevilling.</p>
Evaluerings	<p>Ungeklimarådets arbejde kan løbende justeres. Forvaltningen foreslår, at ungeklimarådet evalueres ultimo 2024 eller i forbindelse med afrapportering af opgaven.</p>

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Forvaltningen foreslår følgende tidsplan for oprettelse af et ungeklimaråd:

Primo 2024 Politisk stillingtagen til etablering af et ungeklimaråd.

Medio 2024 Deltagere inviteres og udvælges.
Arbejdet med opgaven igangsættes.

Ultimo 2024 Politisk afrapportering af ungeklimarådets arbejde.

2025 Arbejdet fortsættes med ny opgave/nyt tema når relevant.

Ultimo 2025 Evaluering af ungeklimarådet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Klima- og Miljøudvalget har bevilliget 50.000 kr. til 'borgerinddragelse - inspirationsforum, Ungeklimaråd, landbrugsforum mv.' Ungeklimarådets udgifter afholdes inden for bevillingen.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Punkt 4: Etablering af inspirationsforum

24/3101

Resume

Konstitueringsaftalen foreskriver, at der skal etableres et inspirationsforum i denne valgperiode. Derudover indgår inspirationsforummet som en indsats i kommunens klimaplan, da forummet skal engagere og inspirere borgere og erhvervsliv til grøn omstilling.

Forvaltningen har udarbejdet et forslag til konkretisering af inspirationsforummet, som udvalget skal tage stilling til.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller,

1. at inspirationsforummet er alle de samarbejder og aktiviteter, Viborg Kommune har med det omgivende samfund om grøn omstilling, både med private og professionelle aktører.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 30-04-2024

Klima- og Miljøudvalget besluttede,

1. at inspirationsforummet er alle de samarbejder og aktiviteter, Viborg Kommune har med det omgivende samfund om grøn omstilling, både med private og professionelle aktører.

Sagsfremstilling

Historik

Byrådet vedtog klimaplanen på et møde i oktober 2022 ([link til sag nr. 8 i byrådet den 12. oktober 2022](#)), hvori oprettelse af et inspirationsforum indgår som indsats.

Klima- og Miljøudvalget havde en temadrøftelse om forventninger til inspirationsforummet på et møde i marts 2023 ([link til sag nr. 13 i Klima- og Miljøudvalget den 28. marts 2023](#)).

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Viborg Kommune kan kun lykkes med grøn omstilling og indfrielse af klimamål gennem inddragelse og samarbejde med forskellige lokale aktører f.eks. borgere, virksomheder, interesseorganisationer og uddannelsesinstitutioner. Derfor skal der med afsæt i konstitueringsaftalen og klimaplanen etableres et fleksibelt inspirationsforum.

Hensigten med inspirationsforummet er at fremme engagement og understøtte, at forskellige aktører kan udfordre og inspirere hinanden til grøn omstilling og klimavenlig adfærd. Inspirationsforummet skal være med til at synliggøre de gode lokale indsatser og derved gøre det mere håndgribeligt.

Med Grønne Sammen samarbejder Viborg Kommune allerede med forskellige lokale aktører om at inspirere til mere klimavenlig adfærd. Derudover har forvaltningen etableret fagspecifikke samarbejder med formål om at styrke den grønne omstilling bl.a. med interessenter inden for energi- og landbrugssektoren. De eksisterende samarbejder og aktiviteter er baseret på samme grundtanke som inspirationsforummet – at fremme og understøtte den grønne omstilling ved at videndele og samarbejde.

Forvaltningen foreslår, at etablering af inspirationsforummet sker ved, at alle de eksisterende og kommende samarbejder og aktiviteter Viborg Kommune har med det omgivende samfund om grøn omstilling, konceptualiseres som inspirationsforum.

Herved opnås et fleksibelt forum, og det undgås, at der oprettes endnu et forum, som skal serviceres og organiseres. I stedet dyrkes de etablerede og nye relevante samarbejder og aktiviteter med afsæt i inspirationsforummets formål.

I praksis betyder det, at forvaltningen omtaler samarbejder og videndeling med eksterne som inspirationsforum samt informerer om inspirationsforum på kommunens nye hjemmeside for grøn omstilling.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Såfremt forslaget til etablering af inspirationsforummet godkendes, vil inspirationsforummet fremover indgå i arbejdet med grøn omstilling.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Punkt 5: Orientering om Danmarks Naturstier

24/8152

Resume

Naturstyrelsen ønsker med projektet Danmarks Naturstier at skabe god tilgængelighed til naturen og binde naturområder sammen i hele landet. Formålet er at styrke friluftslivet, naturturismen, formidling af naturen og kulturelle seværdigheder i naturen.

Naturstyrelsen arbejder med fire pilotprojekter. Et af pilotprojekterne er med Viborg Kommune som deltager. Viborg Kommune deltager som eneste kommune i projektet.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller,

1. at orienteringen om deltagelse i projektet Danmarks Naturstier tages til efterretning.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 30-04-2024

Klima- og Miljøudvalget besluttede,

1. at orienteringen om deltagelse i projektet Danmarks Naturstier tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Historik

Intet.

Inddragelse og høring

Det forventes at inddrage relevante borgergrupper og foreninger, når planlægningen er påbegyndt.

Beskrivelse

I den politiske aftale "Mere Liv i bymidter og landdistrikter" af 29. november 2021 er der fra finanslovsåret 2023 afsat årlige midler til Danmarks Naturstier. Danmarks Naturstier igangsættes med udviklingsprojektet "Danmarks Naturstier – en omvej værd". Projektet er udviklet i et samarbejde mellem Miljøministeriet, Friluftsrådet og Kommunernes Landsforening.

Danmarks Naturstier har til formål at binde mennesker og naturen sammen på tværs af Danmark. Gennem et netværk af naturnære ruter er ambitionen at skabe forbedret adgang til naturen for alle borgere og samtidig styrke friluftsliv, naturturisme, formidling af naturen og kulturelle seværdigheder i naturen.

Naturstyrelsen ønsker at starte med fire pilotprojekter. Herunder er et af pilotprojekterne med Viborg Kommune som deltager.

Projektet baseres på eksisterende stier i landskabet, hvor der er fokus på at skabe bedre sammenbinding af de eksisterende stier. Hvor flere eksisterende stiforløb skal "bindes sammen", har Danmarks Naturstier økonomiske midler til at etablere forbindelse imellem stiforløbene.

Danmarks Naturstier vil desuden bidrage til at samle eksisterende online kortdatabaser på én platform. Ved at samle eksisterende kortdatabaser, eksempelvis i en portal under Danmarks Naturstier, tilvejebringer projektet en mere brugervenlig online kortløsning, som den enkelte borger let kan tilgå.

Projekteret er forankret i en styregruppe bestående af Miljøstyrelsens Departement, Naturstyrelsen, Kommunernes Landsforening, Dansk Kyst- og Naturturisme og Friluftsrådet. Naturstyrelsen varetager sekretariatsfunktionen.

Finansieringen stammer fra Miljøministeriet, Nordea Fonden og Friluftsrådet. Projektets økonomiske ramme er samlet 130.000.000 kr. over hele projektperioden.

Forvaltningens bemærkninger

Danmarks Naturstier er i tråd med Viborg Kommunes visioner om at skabe bedre betingelser for borgernes adgang til ”frisk luft, bevægelse og naturoplevelser”.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Pilotprojekterne løber i perioden fra 2024 til 2026 og evalueres herefter. Hele projektet udløber i 2028.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Der er ikke mulighed for etablering af publikumsfaciliteter indenfor projektet, og eventuelle nye tiltag skal derfor findes indenfor den eksisterende drift eller alternativt gennem fondstilsbud. Den fremtidige drift af stierne er ikke finansieret. Finansiering af løntimer er ligeledes ikke omfattet af projektet. Pilotprojektet skal derfor også afdække Viborg Kommunes muligheder for omfang af deltagelse i det videre projekt set i lyset af ikke-finansierede udgifter.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Punkt 6: Lokale indsatsmuligheder for klimatilpasning ved høj vandstand i Gudenåen ved Bjerringbro

16/11401

Resume

Høj vandstand i Gudenåen forårsager lejlighedsvis oversvømmelser af vandløbsnære arealer. I Viborg Kommune er det særligt problematisk i dele af Bjerringbro, hvor arealer med bygninger og andre værdifulde anlæg kan blive oversvømmet.

Udgangspunktet for gennemførelse af et projekt, som kan afhjælpe problemerne, er, at det kun er de parter, der har fordel af et projekt, som skal indgå som betalende part (partsfordeling efter nytteprincippet).

I henhold til den køreplan, som Klima- og Miljøudvalget har vedtaget i 2020, har forvaltningen fået undersøgt problemets omfang, hvordan problemerne konkret kan løses, hvad det koster, og hvordan udgifterne kan fordeles. Forvaltningen har holdt et møde for de berørte grundejere om det udarbejdede materiale, og grundejerne er spurgt, om de ønsker at indgå som part i et projekt.

På den baggrund skal Klima- og Miljøudvalget tage stilling til det videre forløb.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller,

1. at Klima- og Miljøudvalget beslutter, om arbejdet skal indstilles, eller om der skal arbejdes videre med de enkelte delprojekter.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 30-04-2024

Klima- og Miljøudvalget besluttede,

1. at der ikke arbejdes videre med delprojekterne 1, 3 og 4 på nuværende tidspunkt, og
2. at der arbejdes videre med delprojekt 2.

Sagsfremstilling

Historik

Klima- og Miljøudvalget har behandlet problemstillingen flere gange, senest i januar 2022 ([link til sag nr. 17 i Klima- og Miljøudvalget den 4. januar 2022](#)). Her indstillede udvalget, at der blev givet en tillægsbevilling på 195.000 kr. til projektering mm. Byrådet tiltrådte indstillingen ([link til sag nr. 12 i byrådet den 26. januar 2022](#)).

I juni 2020 ([link til sag nr. 2 i Klima- og Miljøudvalget den 4. juni 2020](#)) godkendte udvalget en køreplan for den videre proces og indstillede til byrådet, at der blev givet en anlægsbevilling på 400.000 kr. til projektering mm. Byrådet tiltrådte indstillingen ([link til sag nr. 6 i byrådet den 24. juni 2020](#)).

Inddragelse og høring

Forvaltningen har afholdt et møde for berørte grundejere den 21. marts 2024. Grundejerne er blevet spurgt, om de ønsker at indgå som part i et projekt.

Beskrivelse

Det hidtidige sagsforløb og den vedtagne køreplan for det videre forløb for problemstillingen med høj vandstand i Gudenå og Møllebækken er beskrevet nærmere i bilag 1. Oversigtskort og kort over projektområdet i Bjerringbro fremgår af bilag 2.

Forslag til detailprojektering og udgiftsfordeling

Med udgangspunkt i køreplanen har forvaltningen fået Rambøll til at udarbejde projektmateriale, som viser, hvordan udfordringerne konkret kan løses med lokale tiltag i form af diger mm., hvad det koster samt forslag til udgiftsfordeling mellem de grundejere, der skønnes at have nytte af et projekt. Projektet omfatter 17 private grundejere på Fredensvej, Enghavevej og Brogade. Derudover inkluderer projektet kommunale arealer inkl. Martin Bachs Vej og cykelstien langs Møllebækken samt arealer ved Martin Bachs Vej, der er ejet af Grundfos og Banedanmark. Det udarbejdede materiale er vedlagt som bilag 3.

Projektmateriale er opdelt i 4 delprojekter, som kan løses hver for sig: Område 1 vest for Møllebækken, område 2 øst for Møllebækken, område 3 ved Enghavevej og Brogade og område 4 ved Martin Bachs Vej. Opdelingen fremgår af oversigtskortet i bilag 2.

Det indgår i køreplanen, at udgifterne skulle findes ved at sende anlægsopgaven i udbud. Imidlertid er de angivne udgifter projektet så detaljerede, at det giver bedst mening at arbejde videre med de angivne overslagspriser i stedet for at sende anlægsopgaven i udbud. Dette skal også ses i lyset af den usikkerhed, der er om det videre forløb.

Delområde 1 vest for Møllebækken

Delområdet omfatter kun én privat ejendom. Løsningsforslaget omfatter en mindre terrænhævning mod Gudenåen og Møllebækken, en in situ-støbt betonvæg mellem ejendommens facade og Møllebækken. Løsningen forudsætter, at der etableres dræn og pumper. Det totale anlægsoverslag er på 1.997.625 kr. inkl. moms. Dertil kommer løbende driftsudgifter til pumper mv.

Delområde 2 øst for Møllebækken

Delområdet omfatter den kommunale cykelsti under jernbanen langs Møllebækken samt to private ejendomme på østsiden af bækken. Løsningsforslaget omfatter en mindre terrænhævning på privat grund, hævnning af cykelstien, isætning af præfabrikerede L-formede betonelementer ved broen under jernbanen, en in situ-støbt betonvæg op- og nedstrøms jernbanen. Løsningen forudsætter, at der etableres dræn og pumper. Det totale anlægsoverslag er på 2.558.250 kr. inkl. moms. Dertil kommer løbende driftsudgifter til pumper mv. samt udgifter til en valideringsproces med Banedanmark.

Delområde 3 ved Enghavevej

Delområdet omfatter private ejendomme på Enghavevej og Brogade samt det kommunale areal ved siden af Sol- og Vandtrappen. Løsningsforslaget omfatter et bredt dige med flade anlæg ud mod Gudenåen. Løsningen forudsætter, at der etableres dræn og pumper. Det totale anlægsoverslag er på 2.430.500 kr. Dertil kommer løbende driftsudgifter til pumper mv.

Delområde 4 ved Martin Bachs Vej

Delområdet omfatter ud over selve vejen fabriksområdet ved Grundfos samt et kommunalt areal ud mod åen. Løsningsforslaget omfatter et bredt dige med flade anlæg ud mod Gudenåen samt hævnning af en strækning af Martin Bachs Vej, hvor der er grusbelægning. Løsningen forudsætter, at der etableres dræn og pumper. Det totale anlægsoverslag er på 3.707.250 kr. Dertil kommer løbende driftsudgifter til pumper mv.

Forslag til udgiftsfordeling

Samlet anslås anlægsudgifterne til 10.693.625 kr. inkl. moms. Derudover vil der være betydelige driftsudgifter til pumper mv. Driftsudgifterne kan reduceres, hvis pumperne kun kører i udsatte perioder.

Det skal understreges, at den udarbejdede udgiftsfordeling er et forslag, som der kan tages udgangspunkt i. Der er ingen fast procedure for at udarbejde en udgiftsfordeling, så forslaget er én måde at gøre det på.

Da der er ret få parter til at afholde udgifterne, vil det blive dyrt for nogle af grundejerne. Ifølge forslaget til udgiftsfordeling bliver det meget dyrt for en enkelt privat grundejer (næsten 2 mill. kr. plus driftsudgifter). For de øvrige private grundejere vil udgiften variere fra ca. 33.000 – 310.000 kr., plus driftsudgifter. For Viborg Kommune er udgiften sat til knap 800.000 kr., og for Grundfos er udgiften sat til ca. 3,3 mill. kr.

Udgiftsfordelingen er nærmere beskrevet i bilag 3.

Møde med berørte grundejere den 21. marts 2024

Til mødet var inviteret ejerne af de ejendomme, som skønnes at have nytte af et projekt. Det omfatter 17 private grundejere på Fredensvej, Enghavevej og Brogade samt Grundfos og Banedanmark (som også skønnes at have nytte af delprojekt 4).

11 private grundejere, Grundfos A/S, Energi Viborg Vand, Rambøll og forvaltningen deltog i mødet.

Der var en række spørgsmål og bemærkninger til projektforslag og udgiftsfordeling fra grundejerne.

Grundejerne er enige i, at området er oversvømmelsestruet.

Vedr. delområde 1 (som kun omfatter én grundejer) har grundejer allerede sikret sin ejendom delvist. Grundejer mener ikke, at Rambølls forslag er egnet som supplement.

Vedr. delområde 2 handlede det især om hævnning af cykelstien, som grundejerne mener, kommunen skal finansiere fuldt ud, bl.a. fordi stien nu fungerer som skolevej.

Vedr. delområde 3 blev der spurgt til, om de beregnede driftsudgifter (primært til pumper) ikke er sat meget højt. Rambøll svarede, at beregningerne er baseret på, at pumperne kører konstant. Man kan reducere pumpeudgifterne, hvis pumperne kører i kortere perioder, men det vil reducere sikkerheden.

Der blev også spurgt, hvorfor kommunen ikke var part i Rambølls forslag til udgiftsfordeling, når det er vurderet ifm. den politiske behandling i 2020, at kommunen ville være part i projektet. Rambøll svarede, at kommunen ikke har nytte af den valgte digeløsning. Der blev også spurgt om, hvorvidt man kunne hæve hele terrænet ud mod åen i stedet for at lave et dige. Begrundelsen var, at kommunen så måtte være en væsentlig part i et projekt.

Forvaltningen svarede, at terrænhævning blev fravalgt som løsning i de tidlige overvejelser, da det er en væsentligt dyrere løsning end digeløsningen. Det alternative forslag vil heller ikke ændre på forholdet ift. partsfordeling, da det stadig er nytteprincippet, der gør sig gældende.

Vedr. delområde 4 var der ikke konkrete bemærkninger. Repræsentanten for Grundfos tilkendegav, at fabriksområdet er sat til salg, at det er foreslået at bygge boliger, og at det indebærer en ændret planlægning for området, som Viborg Kommune er i gang med at se på.

Der var også flere bemærkninger om praksis i andre kommuner og om årsagen til oversvømmelserne. Flere af grundejerne mente, at manglende vandløbsvedligeholdelse er en medvirkende årsag til oversvømmelserne (gældende for både Gudenaå og Møllebækken), og at problemerne derfor må løses af kommunerne. Der blev kort redegjort for kommunens forpligtigelser i vandløbsregulativerne.

Tilkendegivelser fra grundejerne

Efter mødet har forvaltningen anmodet berørte grundejere om at tage stilling til, om de ønsker at deltage som part i et projekt.

3 private grundejere har meldt positivt tilbage. 6 private grundejere har meldt tilbage, at de ikke ønsker at deltage. 8 grundejere har ikke meldt tilbage.

Grundfos har meldt tilbage, at de ikke ønsker at være en part af det foreslåede projekt, da Grundfos har besluttet at gå videre med salgsplanerne for området. Virksomheden har i samarbejde med Viborg Kommune indleveret forslag til kommuneplanrevisionen med henblik på at ændre området fra industri til boliger, og ønsker i den proces at klimasikre området. Viborg Kommune vil gå i dialog med Grundfos om klimasikring af området som en del af planlægningen.

Banedanmark har ikke tilkendegivet, om de ønsker at indgå i et projekt.

Ingen af delprojekterne har fuld opbakning. De 3 positive tilbagemeldinger omfatter en etageejendom på Enghavevej.

Kommunens anmodning og de indkomne tilkendegivelser fremgår af bilag 4.

Forvaltningens vurdering

Da der for ingen af delområderne er samlet opbakning fra grundejerne, vurderer forvaltningen, at det ikke er hensigtsmæssigt at arbejde videre med realiseringsprojekter på nuværende tidspunkt. Der gælder især delområde 1, 3 og 4. Det udarbejdede materiale kan tages i brug, hvis det bliver aktuelt at arbejde videre med problemstillingen på et senere tidspunkt.

For delområde 2 kan det overvejes, om der skal arbejdes videre på et realiseringsprojekt.

Forvaltningen er enig i, at kommunens andel til sikring af cykelstien i delområde 2 kan sættes til 100 % i stedet for 80 % som foreslået i den udarbejdede udgiftsfordeling. Det skyldes, at Rambøll og forvaltningen ikke har været opmærksomme på, at cykelstien er en væsentlig skolevej. I henhold til de vedtagne principper for finansiering af klimatilpasningsprojekter vurderes det ligeledes, at kommunen kan afholde 100 % af udgifterne til dette delprojekt.

Som det fremgår af projekt materialet, forudsætter et projekt, at der indledningsvist gennemføres en valideringsproces med Banedanmark. Rambøll har skønnet, at udgiften hertil vil udgøre knap 200.000 kr. Selve anlægsudgiften forventes at udgøre ca. 1,9 mill. kr. Udgiften til processen med Banedanmark kan evt. afholdes af driftskontoen til klimatilpasning.

Desuden forudsætter et projekt, at en enkelt grundejer selv er villig til at bekoste en mindre terrænhævning af sin have (ind mod den hævede cykelsti).

Broen under jernbanen er planlagt renoveret i 2024. Dette arbejde kan evt. indgå i et klimatilpasningsprojekt, som sikrer, at cykelstien er brugbar hele året.

Skønsmæssigt er cykelstien ikke brugbar på grund af oversvømmelse 20-40 dage om året. Der er dog en alternativ mere trafikeret skolevej med cykelsti, når stien langs Møllebækken er oversvømmet.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Forudsat det besluttes at arbejde videre med et eller flere af delprojekterne, skal der gives en anlægsbevilling, og der skal tages stilling til driftsudgifterne.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Beskrivelse af sagsforløb og vedtaget køreplan

Oversigts- og projektkort Bjerringbro klimatilpasning

Forslag detailprojektering og udgiftsfordeling

Tilkendegivelser om deltagelse i evt. projekt

Punkt 7: Gudenåplanen og pejlemærker for Gudenåkomitéens arbejde

22/1404

Resume

Gudenåkomitéen er et mangeårigt frivilligt politisk tværkommunalt samarbejde. Komitéen har til formål at rådgive alle medlemskommunerne i oplandet til Gudenåen og Randers Fjord om natur- og miljøbeskyttelse, klimatilpasning samt rekreativ anvendelse af Gudenåens vandsystem.

Komitéen har siden 2022 arbejdet med at sætte ord på ambitionerne for komitéens arbejde. Resultatet er pejlemærkehæftet ”På tværs med vilje”, der sætter fokus på de politikområder, som Gudenåkomitéen beskæftiger sig med, og hvordan komitéen vil arbejde med dem i indeværende funktionsperiode (2022 – 2025). Komitéen orienterer hermed om pejlemærkerne, og beder om kommunernes eventuelle kommentarer.

Gudenåkomitéen overtog for 1 år siden Helhedsplanen for vandhåndtering langs Gudenåen fra de 7 Gudenå-borgmestre. Igennem arbejdet er det blevet tydeligt for Gudenåkomitéen, at der er behov for at finde tilgange, som kan skabe multifunktionelle og robuste, fremtidssikrede løsninger.

Gudenåkomitéen foreslår derfor at arbejde for en samlet Gudenåplan for Gudenåen og Randers Fjord, som skal fortsætte efter Helhedsplanen for vandhåndtering langs Gudenåen. Til dette arbejde, som støttes af borgmestrene i Gudenåkommunerne, anmoder Gudenåkomitéen om et økonomisk bidrag.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller,

1. at orienteringen om Gudenåkomitéens pejlemærker tages til efterretning.
2. at eventuelle kommentarer til Gudenåkomitéens pejlemærker sendes til Gudenåkomitéens Sekretariat senest den 10. juni 2024.

Direktøren for Teknik & Miljø foreslår, at Klima og Miljøudvalget indstiller til byrådet,

3. at Viborg Kommune giver tilsagn om at indgå i samarbejdet om Gudenåplanen.
4. at der – under forudsætning af tilsagn fra kommunerne om at arbejde videre med Gudenåplanen – bevilges 120.000 kr. i 2025 og 120.000 kr. i 2026 til politikområde plan-, natur- og miljøområdet under Klima- og Miljøudvalget til dækning af Viborg Kommunes bidrag til planen, og
5. at kommunens bidrag til planen på 120.000 kr. i 2025 og 120.000 kr. i 2026 finansieres af driftsbudgettet afsat til udviklingspuljen under Økonomi- og Erhvervsudvalgets politikområde politisk organisation.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 30-04-2024

Klima- og Miljøudvalget besluttede,

1. at orienteringen om Gudenåkomitéens pejlemærker tages til efterretning, og
2. at det bemærkes, at der savnes fokus på Gudenåens vandaflledning med henvisning til pejlemærkernes side 11.

Klima- og Miljøudvalget indstiller til byrådet,

3. at Viborg Kommune giver tilsagn om at indgå i samarbejdet om Gudenåplanen med bemærkning om, at der under indsatspunktet ”friluftslivs kerneområde” inddrages bevaring af kulturmiljøer langs Gudenåen såsom Gudenåcentralen ved Tange, Ry Vandmølle, Klostermølle og Vestbirk Kraftværk, og
4. at der – under forudsætning af tilsagn fra kommunerne om at arbejde videre med Gudenåplanen – bevilges 120.000 kr. i 2025 og 120.000 kr. i 2026 til politikområde plan-, natur- og miljøområdet under Klima- og Miljøudvalget til dækning af Viborg Kommunes bidrag til planen, og

5. at kommunens bidrag til planen på 120.000 kr. i 2025 og 120.000 kr. i 2026 finansieres af driftsbudgettet afsat til udviklingspuljen under Økonomi- og Erhvervsudvalgets politikområde politisk organisation.

Sagsfremstilling

Historik

Alle 13 kommuner med opland til Randers Fjord kan optages som medlemmer i Gudenåkomitéen efter ønske. Der er pt. 8 medlemskommuner i Gudenåkomitéen, heriblandt Viborg kommune.

Komitéen har senest besluttet at rette henvendelse til Miljøministeriet med ønske om en revision af [Bekendtgørelse om ikke-erhvervsmæssig sejlads og anden færdsel på Gudenåen med sidevandløb og søer fra Tørring til Randers](#), da en enig komité arbejder for en omstilling til fossilfri motorbådssejlads i Gudenåsystemet inden for en årrække.

Gudenåkomitéen og Gudenåen var i 2022 en del af en statslig pilotordning, hvorigennem der er udarbejdet en landskabsanalyse for hele Gudenådalen. Her blev der identificeret 7 potentielle projektområder, hvor klimatilpasning, natur og friluftsliv kan forenes.

Inddragelse og høring

Pejlemærkerne i ”På Tværs med vilje” er udarbejdet i et tæt samarbejde mellem Gudenåkommunernes politiske repræsentanter i Gudenåkomitéen.

I forbindelse med arbejdet med landskabsanalysen for Gudenådalen nedsatte Gudenåkomitéen en følgegruppe, hvor en lang række organisationer og andre interessenter var repræsenteret. Komitéen og følgegruppen mødtes flere gange undervejs i processen for at drøfte analysen og dens resultater.

Gudenåkomitéen mødtes med borgmestrene fra Gudenå og Randers Fjord kommunerne den 9. februar 2024, hvor ambitionen med Gudenåplanen blev præsenteret. Der var opbakning fra borgmestrene til at arbejde videre og samtidig at fremrykke processen, således at Gudenåplanen kunne medtages i budgetforhandlingerne til efteråret 2024.

Beskrivelse

Pejlemærkerne sætter ord på de målrettede ambitioner komitéen har om satsninger på mere og bedre natur, lettere adgang til at dyrke sport og friluftsliv i samspil med naturen, og på at nå i mål med klimatilpasningsindsatsen og de krav, som statens vandområdeplaner stiller.

Målet med ”På tværs med vilje” er at leve op til at skabe helheder og sammenhænge i arbejdet, at rådgive og at være i tæt dialog med medlemskommunerne på mange forskellige områder. Gudenåkomitéen rundsender derfor komitéens pejlemærkehæfte ”På tværs med vilje” til orientering og kommentering i medlemskommunernes politiske udvalg. Hæftet er vedlagt som bilag 1.

Pejlemærkerne er for en stor dels vedkommende smeltet ind i komitéens ambitioner om at lave en samlet naturplan for Gudenåen og Randers Fjord, ”Gudenåplanen”.

Som Gudenåkomitéen ser det, har Gudenådalen og Randers Fjord potentialet til at kunne levere på mange af de nationale dagsordner – mere og bedre natur, renere vand, klimatilpasning og muligheder for et mangfoldigt friluftsliv.

”Gudenåplanen” skal sætte en tydelig politisk retning og styrke grundlaget for ekstern projektf finansiering.

En nærmere beskrivelse af Gudenåplanen er vedlagt som bilag 2.

Ambitionen med en Gudenåplan er at skabe en politisk retning for den langsigtede udvikling i og langs Gudenåen og Randers Fjord: En udvikling hvor Gudenåkomitéen foreslår, at Gudenåen, Gudenådalen i ca. 2 kilometers bredde samt Randers Fjord i fremtiden skal være en stærk blå-grøn korridor.

Gudenåkomitéen foreslår derfor at arbejde for en samlet Gudenåplan for Gudenåen og Randers Fjord, som skal fortsætte efter Helhedsplanen for vandhåndtering langs Gudenåen.

Gudenåkomitéen har på møde med borgmestrene den 9. februar 2024 præsenteret den vedtagne vision og 4 strategiske indsatsområder:

”Gudenåplanen – en naturplan for Gudenå og Randers Fjord.

En fremtid med klimatilpasning, bedre natur, rent vandmiljø og friluftslivsmuligheder.

Gudenåen og Randers Fjord er en levende åre hvor vandhåndtering, naturbevaring, biodiversitet, rent vandmiljø og friluftsliv er kernefunktioner.

Gudenåplanen skal være eksemplet på fremtidens blå-grønne korridor set i et langsigtet og bæredygtigt perspektiv hvor vi arbejder med, og ikke mod vandet & hvor der skabes plads til natur og biodiversitet.”

Der var opbakning fra borgmestrene til at arbejde videre og samtidig at fremrykke processen således, at Gudenåplanen kunne medtages i budgetforhandlingerne til efteråret 2024.

Gudenåkomitéen afholder en politisk halvdagskonference den 6. september 2024 i Silkeborg, hvor Gudenåplanen vil blive nærmere præsenteret. Til konferencen inviteres følgende:

- Fra Folketinget:
 - Miljøministeren
 - Folketingets miljø- og fødevareudvalg
 - Relevante ordførere
 - Lokalt valgte folketingspolitikere
- Fra Kommunalbestyrelserne
 - Borgmestrene fra komitéens 8 medlemskommuner
 - Fagudvalg fra komitéens 8 medlemskommuner
 - Gudenåkomitéen (inkl. embedsmænd)
- Fra EU-parlamentet
 - Relevante EU-parlamentarikere
- Øvrige

Konferencen åbnes af Miljøministeren.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Den politiske konference om Gudenåplanen afholdes den 6. september 2024. Såfremt der opnås tilsagn fra kommunerne til at gå videre med udarbejdelse af planen, inklusiv finansiering, fortsætter arbejdet med Gudenåplanen i 2025-2026.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Gudenåkomitéen anbefaler, at der afsættes 2 mio. til udarbejdelse af Gudenåplanen i perioden 2025/26.

Gudenåkomitéen anbefaler følgende fordelingsnøgle:

	2025	2026
Hedensted	50.000 kr.	50.000 kr.
Horsens	120.000 kr.	120.000 kr.
Skanderborg	120.000 kr.	120.000 kr.
Silkeborg	245.000 kr.	245.000 kr.
Viborg	120.000 kr.	120.000 kr.
Favrskov	50.000 kr.	50.000 kr.
Randers	245.000 kr.	245.000 kr.

Norrdjurs	50.000 kr.	50.000 kr.
Total	1.000.000 kr.	1.000.000 kr.

Økonomien forventes at skulle dække følgende aktiviteter:

- Ansættelse af en projektleder i 2 år
- Kortlægning, analyser, formidling
- Afdækning af finansielle partnere og udformning af ansøgning(er)
- Videns inddragelse fra kommuner, interessenter mv.
- Eventuelt lodsejerdialoger
- Evt. frikøb af kommunale medarbejdere

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

På tværs med Vilje Gudenåkomitéens pejlemærker til kommentering i medlemskommunerne

Beskrivelse af Gudenåplanen

Punkt 8: Lån og leje af Viborg Kommunes offentlige torve, pladser, parkeringspladser, skove, naturområder, parker og grønne områder

23/24162

Resume

Udvalget skal godkende retningslinjer, vilkår og priser for udlån og udleje af kommunens offentlige torve, pladser, parkeringspladser, skove, naturområder, parker og grønne områder, som benyttes til arrangementer samt arealer, der benyttes til salg af fyrværkeri.

Klima- og Miljøudvalget skal behandle den del, der vedrører udlån og udleje af kommunens offentlige skove og naturområder.

Teknisk Udvalg vil på møde den 1. maj 2024 behandle en lignende sag for den del, der vedrører torve, pladser, parkeringspladser, parker og grønne områder samt arealer, der benyttes til salg af fyrværkeri.

Sagsfremstilling er enslydende for de to udvalg.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø foreslår, at Klima- og Miljøudvalget indstiller til byrådet,

1. at generelle retningslinjer for lån/leje af kommunens offentlige torve, pladser, parkeringspladser, skove, naturområder, parker og grønne områder til arrangementer godkendes,
2. at priser for leje af kommunens offentlige torve, pladser, skove, naturområder, parker og grønne områder til arrangementer ændres fra de i budgettet vedtagne takster i 2024 til de takster, som er angivet i dette dagsordenspunkt,
3. at der fastsættes særlige priser for udleje af arealer til større arrangementer i henhold til takster angivet i dette dagsordenspunkt,
4. at indtægten på afholdte arrangementer tilgår det politikområde, hvorunder det udlejede areal tilhører, og som afholder drifts- og vedligeholdelsesudgifter til arealet.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 30-04-2024

Klima- og Miljøudvalget indstiller til byrådet,

1. at generelle retningslinjer for lån/leje af kommunens offentlige torve, pladser, parkeringspladser, skove, naturområder, parker og grønne områder til arrangementer godkendes for så vidt angår Klima- og Miljøudvalgets område, og
2. at priser for leje af kommunens offentlige torve, pladser, skove, naturområder, parker og grønne områder til arrangementer ændres fra de i budgettet vedtagne takster i 2024 til de takster, som er angivet i dette dagsordenspunkt, og
3. at der fastsættes særlige priser for udleje af arealer til større arrangementer i henhold til takster angivet i dette dagsordenspunkt, og
4. at indtægten på afholdte arrangementer tilgår det politikområde, hvorunder det udlejede areal tilhører, og som afholder drifts- og vedligeholdelsesudgifter til arealet.

Sagsfremstilling

Historik

Klima- og Miljøudvalget havde en temadrøftelse i forbindelse med temadag den 18. marts 2024 om bl.a. lån og leje af Viborg Kommunes offentlige arealer, herunder skove og naturområder.

Viborg Kommunes offentlige arealer udlånes og udlejes til mange forskellige arrangementer.

Der har ikke tidligere været udarbejdet politiske godkendte retningslinjer for udlån/udleje af de kommunale arealer, og der har dermed heller ikke været en nedskrevet praksis for, hvordan arealerne benyttes og på hvilke vilkår.

Prisen for leje af arealer til kommerciel brug har i mange år (min. 15 år) været prissat til 600 kr. pr. dag (dog min. leje for 2 dage). I 2023 blev prisen ændret til 750 kr. pr. dag (min. leje for 2 dage) med en fremskrivning til 782 kr. pr. dag (min. leje for 2 dage) i 2024.

For anvendelse af skove og naturarealer til kommercielle arrangementer har der indtil videre ikke været nogen fast praksis. I enkelte tilfælde har man lænet sig op ad praksis for anvendelse af parker og grønne områder under Teknisk Udvalg.

Der opkræves leje for arrangementer, som har kommerciel karakter (tager deltagergebyr og/eller har indtjening i forbindelse med arrangementet) og/eller begrænser offentlighedens adgang til arealet. Her er ansøgerne typisk virksomheder, organisationer og private.

Viborg Kommune stiller arealer vederlagsfrit til rådighed for foreninger, interesse-organisationer, skoler, institutioner, kommunale forvaltninger og grupper, uden kommercielle interesser. Disse arrangører vil oftest afvikle arrangementer uden betaling, salg og indtjening.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

For at sikre en ens praksis på området og skabe klarhed og overblik for borgerne har forvaltningen udarbejdet forslag til retningslinjer for lån/leje af offentlige arealer i Viborg Kommune (se bilag 1).

Lån/leje af kommunens offentlige torve, pladser, parkeringspladser, skove, naturområder, parker og grønne områder skal fremover ske via et digitalt bookingsystem, som tilgås på Viborg Kommunes hjemmeside. Bookingsystemet vil skabe en ensartet og nem adgang for borgere/ansøgere til at booke arealer og vil lette den administrative sagsgang. Det vil af bookingsystemet fremgå, hvilke arealer der er egnet til afvikling af arrangementer, arealernes faciliteter, hvornår arealerne er ledige, pris, lejevilkår m.m.

Lån/leje af arealer

Retningslinjerne gælder for de arealer, der er udpeget som egnede til afholdelse af arrangementer, og som ansøger kan låne eller leje ved henvendelse til kommunen. Ønsker man at benytte et areal, som ikke er udpeget til udlån/udlejning, kan der, afhængig af arrangementets karakter, indgås aftale om lån/leje alligevel.

Viborg Kommune stiller arealer vederlagsfrit til rådighed for ikke-kommercielle ansøgere som foreninger, skoler, institutioner, kommunale forvaltninger og grupper uden kommercielle interesser. Disse arrangører vil oftest afvikle arrangementer uden betaling, salg og indtjening. Det foreslås dog, at der kan accepteres en mindre indtjening på max. 10.000 kr. fra f.eks. salg af kaffe/kage for alle arrangører uden kommercielle interesser.

Interesseorganisationer og humanitære foreninger som Kræftens Bekæmpelse, Røde Kors, UNICEF, Folkekirkens Nødhjælp osv. betragtes i denne sammenhæng som værende en ikke-kommerciel ansøger, når der er tale om velgørende arrangementer. Højskoler anses ligeledes som en institution uden kommerciel interesse (selvejende institution under Højskoleloven med undervisning, som ikke er kompetencegivende til erhverv). Partipolitiske aktiviteter er ligeledes at betragte som ikke-kommercielle arrangementer, hvis der er tale om debatmøder og lignende formål.

Er ansøger en privat virksomhed, organisation, borger og diverse grupper, der vil afholde et arrangement af kommerciel karakter eller til privat formål (hvor arrangøren tjener på det, hvor der er salg eller opkræves deltagergebyr, og/eller som begrænser andre gæsters muligheder for at benytte arealet), vil der blive opkrævet betaling for leje af arealet.

Ved kommercielle arrangementer, hvor Viborg Kommune er medarrangør, opkræves der ikke leje.

Salgsvogne

Det er muligt på egnede arealer at få tilladelse til at opstille midlertidige salgsvogne/kaffe-vogne. Der kan indgås lejeaftaler på særskilte dage eller for en længerevarende periode. Der opkræves betaling for de dage, hvor salgsvognen/kaffevognen er opstillet.

Ændring af markedsleje

En del kommuner har en højere markedsleje end Viborg Kommune og regulerer desuden priserne efter arealernes størrelse og/eller arrangementernes deltagergebyr/entrébilletter.

Forvaltningen foreslår, at der skeles til markedspriserne, men med en mere enkel administrationspraksis.

Det foreslås, at priserne for udlejning generelt reguleres, så der kun opkræves betaling for det reelle benyttede tidsrum. Det vil sige, at der ikke opkræves en min. leje på 2 dage, hvis arrangementet er afviklet (inkl. klargøring og oprydning) på 1 dag.

Ved afvikling af arrangementer på flere lokaliteter opkræves der leje pr. sted.

Det foreslås, at prisen for udlejning af Festpladsen (Dyrskuepladsen) og Oberst J. C. Lunds Plads i Viborg, hvor der typisk afholdes større arrangementer, hæves til markedsvilkår, som står mål med de reelle udgifter, der er til drift af arealerne og er sammenlignelige med øvrige kommuners priser.

Desuden foreslås det, at beløbet for leje af arealer til større arrangementer med min. 5000 deltagere og/eller deltagergebyr over 300 kr., som f.eks. Fyrværkerfestival, større udendørskoncerter m.m., hæves til aktuelle markedsvilkår, som står mål med arrangørernes indtjening og er sammenlignelige med øvrige kommuners priser.

For de arrangementer, som i størrelse og omfang antager en helt særlig karakter, indgås der særskilte aftaler.

Jf. Vejloven kan der ikke tages betaling for brug af vejarealer medmindre der er tale om et forretningsmæssigt øjemed. Ifølge retspraksis kan der dog opkræves betaling for de faktuelle udgifter kommunen har i forbindelse med arrangementet.

Takster pr. 2025

Herunder er vist forslag til takster. Priserne indeksreguleres hvert år.

Arrangør/areal	Beløb	Ændring i.f.t. takstblad 2024
Arrangementer, hvor ansøger er en forening, interesseorganisation, skole, institution, gruppe og kommunal enhed, uden kommercielle interesser (der kan accepteres en indtjening/salg på op til 10.000 kr.).	Gratis*	
Arrangementer, hvor ansøger er en privat virksomhed, organisation, borger og gruppe, og som har kommerciel karakter (dvs. har salg, opkræver deltagergebyr og/eller, hvor offentlighedens adgang begrænses).	1000 kr. pr. dag	Takstblad angiver 782 kr. pr. dag (dog min. leje 2 dage pr. gang). Lejen ændres, så der kun tages betaling for reelle dage
Leje af Festpladsen og Oberst J. C. Lunds Plads i Viborg.	2000 kr. pr. dag**	Ny
Leje ved større arrangementer (min. 5000 deltagere og/eller deltagergebyr over 300 kr.).	5000 kr. pr dag**	Ny
Leje af stand til opstilling af salgsvogn inkl. forbrug af strøm og vand.	100 kr. pr. dag	Takstblad angiver 52 kr. pr. dag uden opkrævning af strøm og vand. Beløbet sættes op og er inkl. forbrug

* Ved lån af Oberst J. C. Lunds Plads er der dog et gebyr for afdækning af cricket pitch på 1000 kr.

** Strøm og vand betales efter forbrug. Ved leje af Oberst J. C. Lunds Plads er der desuden gebyr for afdækning af cricket pitch på 1000 kr.

Ved arrangementer på Festpladsen og Oberst J. C. Lunds Plads med over 5000 deltagere og/eller deltagergebyrer over 300 kr. betales den høje takst svarende til leje ved større arrangementer.

Udlejning af arealer til salg af fyrværkeri

Viborg Kommune havde i 2019 nogle kommunale arealer i udbud til salg af fyrværkeri. Der er behov for at genudbyde prisen for leje af arealerne for at sikre, at udlejen sker på markedsvilkår.

Forvaltningen foreslår, at arealerne sendes i udbud med en mindstepris svarende til en prisfremskrivning af prisen i 2019, og at arealerne tildeles til den højstbydende. Det foreslås, at arealerne udbydes for en periode på 3 år. Da der er indgået aftaler på leje af nogle af arealerne, vil der først kunne ske udbud i 2025.

Forvaltningen har udarbejdet et forslag til principper for udbud af kommunens arealer til salg af fyrværkeri (se bilag 2).

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Det nye digitale bookingsystem implementeres i 2024.

Ændringen af takster for leje af arealer træder i kraft pr. 1. januar 2025.

Udbud af arealer til fyrværkerisalg vil ske i 2025.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Indtægten på afholdte arrangementer tilgår det politikområde, hvorunder det udlejede areal tilhører, og som afholder drifts- og vedligeholdelsesudgifter til arealet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Retningslinjer for lån og leje af offentlige arealer

Principper for leje af arealer til fyrværkerisalg

Punkt 9: Etablering af vandsamarbejde til beskyttelse af grundvand og drikkevand i Viborg Kommune og valg af model

19/44083

Resume

Der er et stadigt stigende behov for at beskytte og sikre rent drikkevand, hvilket blandt andet kan sikres gennem etablering af et vandsamarbejde.

Klima- og Miljøudvalget har tidligere besluttet, at der skal etableres et vandsamarbejde i Viborg Kommune. På baggrund af meningstilkendegivelse fra vandværkerne skal der tages stilling til valg af model 1, 2 eller 3 for vandsamarbejdet. Beskrivelse af de tre modeller fremgår af bilag 1.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø foreslår, at Klima- og Miljøudvalget indstiller til byrådet,

1. at der etableres et vandsamarbejde i Viborg Kommune med virkning fra den 1. januar 2025,
2. at udvalget træffer beslutning om model for vandsamarbejdet, enten model 1, model 2 eller model 3,
3. at Viborg Kommune har til hensigt at stille vilkår i vedtægterne for et fremtidigt vandsamarbejde om, at vandværker, som har haft udgifter til grundvandsbeskyttelse, før vandsamarbejdet blev etableret, kan kompenseres økonomisk,
4. at Viborg Kommune har til hensigt at stille vilkår i vedtægterne for et fremtidigt vandsamarbejde om, at der årligt skal indsendes en status for vandsamarbejdets fremdrift til Viborg Kommune,
5. at vandsamarbejdet påbydes alle almene vandværker i Viborg Kommune efter vandforsyningslovens § 48.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 30-04-2024

Klima- og Miljøudvalget indstiller til byrådet,

1. at der etableres et vandsamarbejde i Viborg Kommune med virkning fra den 1. januar 2025 med henblik på at sikre en robust drikkevandsbeskyttelse i hele Viborg kommune,
2. at vandsamarbejdet etableres som beskrevet i model 2 (decentral). Klima- og Miljøudvalget er indstillet på at fastsætte vedtægter for det enkelte vandsamarbejde, såfremt der ikke er etablerede vedtægter pr. 1. januar 2025.
3. at der stilles krav om, at der årligt skal indsendes en status for det enkelte vandsamarbejdes fremdrift til Viborg Kommune. Klima- og Miljøudvalget ønsker primo 2025 en status på etablering af de enkelte vandsamarbejder.
4. at vandsamarbejdet påbydes alle almene vandværker i Viborg Kommune efter vandforsyningslovens § 48, og
5. at forhold omkring ikke-almene vandværker undersøges nærmere.

Sagsfremstilling

Historik

På mødet i Klima- og Miljøudvalget den 27. februar 2024 ([link til sag nr. 13 i Klima og Miljøudvalget den 27. februar 2024](#)) blev det besluttet at afholde et møde med vandværkerne om vandsamarbejde i Viborg Kommune med gennemgang af grundlaget for udpegning af grundvandsparker samt gennemgang af modeller for vandsamarbejde. Det blev desuden besluttet at gennemføre en vejledende afstemning med mulighed for bemærkninger om valg af model 1, 2 eller 3 for vandsamarbejde.

På byrådsmødet den 21. februar 2024 ([link til sag nr. 7 i byrådet den 21. februar 2024](#)) blev det besluttet at sende sagen tilbage til Klima- og Miljøudvalget med henblik på fornyet behandling.

På mødet i Klima- og Miljøudvalget den 23. januar 2024 ([link til sag nr. 2 i Klima- og Miljøudvalget den 23. januar 2024](#)) blev det besluttet at etablere et vandsamarbejde i Viborg Kommune med virkning fra 1. januar 2025, og at vandsamarbejdet etableres som model 3.

Inddragelse og høring

Der er den 18. marts 2024 afholdt møde for vandværkerne, hvor grundlaget for udpegning af grundvandsparker samt modeller for vandsamarbejde blev gennemgået. Efterfølgende var der mulighed for at stille spørgsmål til modellerne for vandsamarbejde. Der var 36 vandværker tilmeldt mødet. Udover repræsentanter fra vandværkerne deltog Klima- og Miljøudvalget og forvaltningen. Rambøll var inviteret til at gennemgå grundlaget for udpegning af grundvandsparker.

Vandværkerne har efterfølgende haft mulighed til at give deres mening tilkende i forhold til valg af model 1, 2 eller 3 for vandsamarbejde i Viborg Kommune.

Beskrivelse

I alt har 42 vandværker indsendt deres forslag til valg af model, hvilket svarer til en stemmeprocent på ca. 60%. Nogle vandværker har samtidig sendt deres bemærkninger til vandsamarbejdet. Alle bemærkninger fremgår af bilag 2.

Vandværkernes meningstilkendegivelse er følgende:

- Model 1 (central) – 3 stemmer
- Model 2 (decentral) – 32 stemmer
- Model 3 (kombi) – 6 stemmer
- Ugyldig – 1 stemme

Forvaltningens bemærkninger

For at sikre fremdrift i grundvandsbeskyttelsen samt at vandsamarbejdet lever op til de bestemmelser, som er vedtaget i kommunens indsatsplaner og udpegningen af grundvandsparker, bør vandsamarbejdet løbende evalueres. Forvaltningen anbefaler derfor, at det via vedtægterne for vandsamarbejdet sikres, at der årligt skal indsendes en status for vandsamarbejdets fremdrift til Viborg Kommune. På baggrund af den årlige status udarbejdes en evaluering af vandsamarbejdet til Klima- og Miljøudvalget.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Uanset valg af model for vandsamarbejde for de almene vandværker i Viborg Kommune skal vandsamarbejdet være etableret med virkning fra 1. januar 2025.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Af vandforsyningslovens § 48, stk. 1, fremgår, at hvis det skønnes nødvendigt for at sikre en planmæssig udbygning af vandforsyningen og en hensigtsmæssig anvendelse, kortlægning, overvågning og beskyttelse af de eksisterende vandforekomster til drikkevandsforsyning, kan kommunalbestyrelsen efter forhandling med de berørte almene vandforsyninger påbyde samarbejde mellem almene vandforsyninger i kommunen.

Bilag

Beskrivelse af modeller for vandsamarbejder

Meningstilkendegivelser om model for vandsamarbejde samt bemærkninger

Punkt 10: Endelig vedtagelse af Tillæg nr. 41 til Spildevandsplan 2019 (Ledningsanlæg Viborg Nord)

23/31475

Resume

Klima- og Miljøudvalget skal behandle endeligt forslag til Tillæg nr. 41 til Spildevandsplan 2019 (Ledningsanlæg Viborg Nord).

Tillægget danner grundlag for, at der kan anlægges en trykgravitationsledning fra Røddingvej nord for Nordre Ringvej med tilslutning til eksisterende fælleskloak i Kildekrattet.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø foreslår, at Klima- og Miljøudvalget indstiller til byrådet,

1. at Tillæg nr. 41 til Spildevandsplan 2019 (Ledningsanlæg Viborg Nord) godkendes som forelagt.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 30-04-2024

Klima- og Miljøudvalget indstiller til byrådet,

1. at Tillæg nr. 41 til Spildevandsplan 2019 (Ledningsanlæg Viborg Nord) godkendes som forelagt.

Sagsfremstilling

Historik

Intet.

Inddragelse og høring

Planforslaget har været i offentlig høring fra den 19. december 2023 til den 13. februar 2024. Der er modtaget 9 høringssvar i høringsperioden. Det femte høringssvar er indsendt på vegne af fem borgere.

Høringssvarene omhandler primært indsigelser mod placering af ledningen på private ejendomme på grund af forringelse af grundens anvendelsesmuligheder samt værditab.

Flere ønsker desuden garanti fra Energi Viborg Vand A/S om at flytte spildevandsledningen fra ejendommene, hvis søbeskyttelseslinjen på et tidspunkt ophæves. Der udtrykkes også generel bekymring om skader på bygninger og jordvarmeanlæg i forbindelse med anlægsarbejdet.

Høringssvarene har ikke givet anledning til ændring af planforslaget.

Høringssvar samt forvaltningens behandling af høringssvarene fremgår af bilag 3 og 4.

Alle indkomne høringssvar er blevet besvaret efter høringsperioden. Der er desuden fulgt op med individuelle besvarelser til dem, der har henvendt sig herefter.

Flere har bedt om fremsendelse af kort fremvist ved borgermøde afholdt af forsyningen. Kortet er blevet sendt til dem, der har ønsket det. Kortet fremgår af bilag 5.

Beskrivelse

Tillæg nr. 41 til Spildevandsplan 2019 (Ledningsanlæg Viborg Nord) danner grundlag for, at der kan etableres en trykgravitationsledning fra Røddingvej nord for Nordre Ringvej, med tilslutning til eksisterende fælleskloak i Kildekrattet.

Den eksisterende trykgravitationsledning, som indgår i tillægget, er etableret for ca. 50 år siden og trænger til at blive renoveret. Forsyningen får ved kloakfornyelse mulighed for at øge ledningskapaciteten, som sikrer transportsystemet

langs Nørresø. Eksisterende pumpestation ved Nørresøvej Nord vil få en markant reduktion i belastning, som vil mindske overløb til søen. Spildevand afledes fortsat til Viborg Centralrenseanlæg.

Oversigtskort med placering af ledningen fremgår af bilag 1.

Tillægget med til tilhørende kortbilag er udarbejdet i kommunens digitale planportal og kan hentes via følgende link: [Tillæg nr. 41 til Spildevandsplan 2019 \(Ledningsanlæg Viborg Nord\)](#).

Tillæggets tekstdel fremgår desuden af bilag 2.

Vurdering

Forvaltningen vurderer, at etablering af trykledningen er i overensstemmelse med spildevandsplanens retningslinjer og målsætninger om central håndtering af spildevand og decentral håndtering af regnvand.

Miljøvurdering

Forvaltningen har gennemført en screening af planforslaget for, om der skal udarbejdes en miljøvurdering efter love om miljøvurdering af planer og programmer. Screeningen konkluderer, at der ikke er væsentlige negative indvirkninger på miljøet forbundet med gennemførelse af planforslaget, og at der derfor ikke skal udarbejdes en miljøvurdering. Screening er vedlagt planforslaget i den digitale planportal.

Afgørelsen om ikke at gennemføre miljøvurdering er offentliggjort i forbindelse med høringen af planforslaget. Der kan klages over screeningsafgørelse til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, for så vidt angår retlige spørgsmål. Der er ikke modtaget klager over afgørelsen.

Økonomi

Udgifter til etablering af trykledningen afholdes af Energi Viborg Vand A/S.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Anlægsarbejdet ønskes udført i 2024.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Oversigtskort

Tillæg nr. 41 til Spildevandsplan 2019

Høringssvar og indsigelser

Tillæg 41 - Behandling af høringssvar og indsigelser

Kortudtræk projekteret ledning Energi Viborg Vand - Foreløbig udgave 2024-02-01

Punkt 11: Endelig vedtagelse af Tillæg nr. 42 til Spildevandsplan 2019 (Møldrup Øst, etape 7-16)

23/18417

Resume

Klima- og Miljøudvalget skal behandle endeligt forslag til Tillæg nr. 42 til Spildevandsplan 2019 (Møldrup Øst, etape 7-16).

Tillægget danner grundlag for fornyelse af den del af kloakken i Møldrup by, som endnu er fælleskloakeret.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø foreslår, at Klima- og Miljøudvalget indstiller til byrådet,

1. at Tillæg nr. 42 til Spildevandsplan 2019 (Møldrup Øst, etape 7-16) godkendes som forelagt.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 30-04-2024

Klima- og Miljøudvalget indstiller til byrådet,

1. at Tillæg nr. 42 til Spildevandsplan 2019 (Møldrup Øst, etape 7-16) godkendes som forelagt.

Sagsfremstilling

Historik

Intet.

Inddragelse og høring

Planforslaget har været i offentlig høring fra den 29. januar 2024 til den 26. marts 2024. Der er ikke modtaget høringssvar i høringsperioden.

Beskrivelse

Tillæg nr. 42 til Spildevandsplan 2019 (Møldrup Øst, etape 7-16) danner grundlag for fornyelse af den del af kloakken i Møldrup by som endnu er fælleskloakeret. I forbindelse med tillægget udvides regnvandsbassinet i hundeskoven ved "Bag Højen" samt eksisterende tørbassin i nordlige del af Møldrup. Yderligere bliver genbrugelige fælleskloakledninger omdannet til regnvandsledninger, eksisterende regnvandsledninger bliver lagt om, og der etableres nye spildevands- og regnvandsledninger. Kloaksepareringen vil medføre, at kloakken får kapacitet til at aflede en større mængde regnvand, samt at mængden af regnvand der skal håndteres på renseanlægget reduceres kraftigt.

Oversigtskort med afgrænsning af de planlagte kloakplande samt placering af ledninger og regnvandsbassiner fremgår af bilag 1.

Tillægget med til tilhørende kortbilag er udarbejdet i kommunens digitale planportal og kan hentes via følgende link: [Tillæg nr. 42 til Spildevandsplan 2019 \(Møldrup Øst, etape 7-16\)](#).

Tillæggets tekstdel fremgår desuden af bilag 2.

Vurdering

Forvaltningen vurderer, at ændringer til eksisterende og oprettelse af nyt kloakopland er i overensstemmelse med spildevandsplanens retningslinjer og målsætninger om central håndtering af spildevand og decentral håndtering af regnvand.

Miljøvurdering

Forvaltningen har gennemført en screening af planforslaget for, om der skal udarbejdes en

miljøvurdering efter love om miljøvurdering af planer og programmer. Screeningen konkluderer, at der ikke er væsentlige negative indvirkninger på miljøet forbundet med gennemførelse af planforslaget, og at der derfor ikke skal udarbejdes en miljøvurdering. Screening er vedlagt planforslaget i den digitale planportal.

Afgørelsen om ikke at gennemføre miljøvurdering er offentliggjort i forbindelse med høringen af planforslaget. Der kan klages over screeningsafgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet, for så vidt angår retlige spørgsmål. Der er ikke modtaget klager over afgørelsen.

Økonomi

Udgifter i forbindelse med tillæggets anlægsarbejde afholdes af Energi Viborg Vand A/S.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Tillægsarbejdet ønskes påbegyndt i 2025. Spildevandssepareringen af Møldrup er opdelt i 16 etaper. På nuværende tidspunkt er etaperne 1-6 udført, og de resterende 7-16 er planlagt efter følgende forventede tidsplan:

- Etape 7: 2025
- Etape 8: 2026
- Etape 9: 2026
- Etape 10: 2026
- Etape 11: 2028
- Etape 12: 2029
- Etape 13: 2029
- Etape 14: 2030
- Etape 15: 2031
- Etape 16: 2032

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Oversigtskort

Tillæg nr. 42 til Spildevandsplan 2019 (Møldrup Øst, etape 7-16)

Punkt 12: Endelig vedtagelse af Tillæg nr. 53 til Spildevandsplan 2019 (Regnvandsledning Bjerregrav)

23/25229

Resume

Klima- og Miljøudvalget skal behandle endeligt forslag til Tillæg nr. 53 til Spildevandsplan 2019 (Regnvandsledning Bjerregrav).

Tillægget danner grundlag for etablering af en trykgravitationsledning fra ny udstykning ved Herredsvejen i Bjerregrav.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø foreslår, at Klima- og Miljøudvalget indstiller til byrådet,

1. at Tillæg nr. 53 til Spildevandsplan 2019 (Regnvandsledning Bjerregrav) godkendes som forelagt.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 30-04-2024

Klima- og Miljøudvalget indstiller til byrådet,

1. at Tillæg nr. 53 til Spildevandsplan 2019 (Regnvandsledning Bjerregrav) godkendes som forelagt.

Sagsfremstilling

Historik

Intet.

Inddragelse og høring

Planforslaget har været i offentlig høring fra den 9. februar 2024 til den 5. april 2024.

Der er ikke modtaget høringssvar i høringsperioden.

Beskrivelse

Tillæg nr. 53 til Spildevandsplan 2019 (Regnvandsledning Bjerregrav) danner grundlag for etablering af en afskærende regnvandsledning fra ny udstykning ved Herredsvejen i Bjerregrav. Ledningen skal aflede vandet fra nyetableret regnvandsbassin inden for lokalplanområdet til udledningspunkt i grøft med forbindelse til Skals Å.

Oversigtskort med afgrænsning af de planlagte kloakplande samt placering af ledninger og regnvandsbassiner fremgår af bilag 1.

Tillægget med tilhørende kortbilag er udarbejdet i kommunens digitale planportal og kan hentes via følgende link: [Tillæg nr. 53 til Spildevandsplan 2019 \(Regnvandsledning Bjerregrav\)](#).

Tillæggets tekstdel fremgår desuden af bilag 2.

Vurdering

Forvaltningen vurderer, at etablering af regnvandsledningen er i overensstemmelse med spildevandsplanens retningslinjer og målsætninger om central håndtering af spildevand og decentral håndtering af regnvand.

Miljøvurdering

Forvaltningen har gennemført en screening af planforslaget for, om der skal udarbejdes en miljøvurdering efter love om miljøvurdering af planer og programmer. Screeningen konkluderer, at der ikke er væsentlige negative indvirkninger på miljøet forbundet med gennemførelse af planforslaget, og at der derfor ikke skal udarbejdes en miljøvurdering. Screening er vedlagt planforslaget i den digitale planportal.

Afgørelsen om ikke at gennemføre miljøvurdering er offentliggjort i forbindelse med høringen af planforslaget. Der kan klages over screeningsafgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet, for så vidt angår retlige spørgsmål. Der er ikke modtaget klager over afgørelsen.

Økonomi

Udgifter til etablering af regnvandsledningen afholdes af Energi Viborg Vand A/S.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Tillægsarbejdet ønskes udført i 2025.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Oversigtskort

Tillæg nr. 53 til Spildevandsplan 2019

Punkt 13: Principbeslutning om ekspropriationshensigt for anlæg vedtaget i Tillæg nr. 41, 42, og 53 til Spildevandsplan 2019

24/9186

Resume

Byrådet anmodes om at træffe principbeslutning om ekspropriationshensigt for anlægsprojekter vedtaget i de følgende tillæg til Spildevandsplan 2019:

- Tillæg nr. 41 (Ledningsanlæg Viborg Nord)
- Tillæg nr. 42 (Møldrup Øst, etape 7-16)
- Tillæg nr. 53 (Regnvandsledning Bjerregrav)

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø foreslår, at Klima- og Miljøudvalget indstiller til byrådet,

1. at det tilkendes gives, at Viborg Kommune agter at ekspropriere udpegede arealer og/eller rettigheder til spildevandsanlæg vedtaget i Tillæg nr. 41 til Spildevandsplan 2019 (Ledningsanlæg Viborg Nord), hvis der ikke kan indgås frivillig aftale med berørte grundejere.

2. at det tilkendes gives, at Viborg Kommune agter at ekspropriere udpegede arealer og/eller rettigheder til spildevandsanlæg vedtaget i Tillæg nr. 42 til Spildevandsplan 2019 (Møldrup Øst, etape 7-16), hvis der ikke kan indgås frivillig aftale med berørte grundejere.

3. at det tilkendes gives, at Viborg Kommune agter at ekspropriere udpegede arealer og/eller rettigheder til spildevandsanlæg vedtaget i Tillæg nr. 53 til Spildevandsplan 2019 (Regnvandsledning Bjerregrav), hvis der ikke kan indgås frivillig aftale med berørte grundejere.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 30-04-2024

Klima- og Miljøudvalget indstiller til byrådet,

1. at det tilkendes gives, at Viborg Kommune agter at ekspropriere udpegede arealer og/eller rettigheder til spildevandsanlæg vedtaget i Tillæg nr. 41 til Spildevandsplan 2019 (Ledningsanlæg Viborg Nord), hvis der ikke kan indgås frivillig aftale med berørte grundejere, og

2. at det tilkendes gives, at Viborg Kommune agter at ekspropriere udpegede arealer og/eller rettigheder til spildevandsanlæg vedtaget i Tillæg nr. 42 til Spildevandsplan 2019 (Møldrup Øst, etape 7-16), hvis der ikke kan indgås frivillig aftale med berørte grundejere, og

3. at det tilkendes gives, at Viborg Kommune agter at ekspropriere udpegede arealer og/eller rettigheder til spildevandsanlæg vedtaget i Tillæg nr. 53 til Spildevandsplan 2019 (Regnvandsledning Bjerregrav), hvis der ikke kan indgås frivillig aftale med berørte grundejere.

Sagsfremstilling

Historik

Intet.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Tillæg nr. 41 til Spildevandsplan 2019 (Ledningsanlæg Viborg Nord) danner grundlag for, at der kan etableres en trykgravitationsledning fra Røddingvej nord for Nordre Ringvej, med

tilslutning til eksisterende fælleskloak i Kildekrattet. Den eksisterende trykgravitationsledning, som indgår i tillægget, bliver renoveret, hvilket vil øge ledningskapaciteten og sikrer transportsystemet langs Nørresø.

Tillæg nr. 42 til Spildevandsplan 2019 (Møldrup Øst, etape 7-16) danner grundlag for fornyelse af den del af kloakken i Møldrup by, som endnu er fælleskloakeret. I forbindelse med tillægget udvides regnvandsbassinet i hundeskoven ved ”Bag Højen” samt eksisterende tørbassin i den nordlige del af Møldrup. Yderligere bliver genbrugelige fælleskloakledninger omdannet til regnvandsledninger, eksisterende regnvandsledninger omlægges og der etableres nye spildevands- og regnvandsledninger. Kloaksepareringen vil medføre, at kloakken får kapacitet til at aflede en større mængde regnvand, samt at mængden af regnvand der skal håndteres på renseanlægget, reduceres kraftigt.

Tillæg nr. 53 til Spildevandsplan 2019 (Regnvandsledning Bjerregrav) danner grundlag for etablering af en afskærende regnvandsledning fra ny udstykning ved Herredsvejen i Bjerregrav. Ledningen skal aflede vandet fra nyetableret regnvandsbassin inden for lokalplanområdet til udledningspunkt i grøft med forbindelse til Skals Å.

For at realisere planlagte spildevandsanlæg er det en forudsætning, at arealer og/eller rettigheder til de anlæg, der er beskrevet i tillægget, kan erhverves.

Som udgangspunkt ønskes de nødvendige arealer og øvrige rettigheder over fast ejendom erhvervet gennem frivillige aftaler med de berørte grundejere. Det er i den forbindelse en forudsætning for skattefrihed for grundejeren, at aftalen kan indgås på ekspropriationslignende vilkår.

Følgende betingelser for at opnå skattefrihed skal være opfyldt på aftaletidspunktet:

- Der skal være hjemmel til at ekspropriere, hvilket er opfyldt, når spildevandsanlægget er optaget i vedtaget spildevandsplan.
- Det skal kunne forventes, at aftalens indhold vil blive gennemtvunget ved en kommunal ekspropriation, hvis en frivillig aftale ikke indgås.

Udover endelig vedtagelse af ovenstående tillæg til Spildevandsplan 2019 vil ovenstående være opfyldt, hvis byrådet træffer en principbeslutning om ekspropriationshensigt for anlægsprojekter vedtaget i tillæggene.

Det drejer sig blandt andet om følgende:

- Etablering af spildevandsledninger
- Etablering af regnvandsledninger
- Etablering eller udvidelse af nedsivningsbassin
- Etablering eller udvidelse af regnvandsbassin
- Etablering af pumpestation
- Etablering af ledningstracé

Anlægsprojekter og berørte arealer fremgår af vedtagne tillæg.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Punkt 14: Temadrøftelse: Regulativ for tømningssordning for bundfældningstanke

24/8844

Resume

Klima- og Miljøudvalget drøfter regulativ for tømningssordning for bundfældningstanke i Viborg Kommune på baggrund af oplæg fra forvaltningen og Energi Viborg Vand A/S.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller,

1. at udvalget drøfter oplæg fra forvaltningen og Energi Viborg Vand A/S.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 30-04-2024

Klima- og Miljøudvalget drøftede forvaltningens oplæg.

Sagsfremstilling

Historik

Intet.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Forvaltningen og Energi Viborg Vand A/S vil i et fælles oplæg til temadrøftelse give Klima- og Miljøudvalget en status for tømningssordningen for bundfældningstanke samt udfordringer i forhold til gældende regulativ.

På baggrund af erfaringen med den nuværende ordning vil forvaltningen og Energi Viborg Vand A/S i oplægget blandt andet fokusere på administrationspraksis, ressourceforbrug, bæredygtighed og miljø.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Punkt 15: Frigivelse af midler til reovering af perkolatsystem under deponeringsanlæg (bevillingssag)

20/42250

Resume

Perkolatsystemet under deponiet har alvorlige defekter, og for at forhindre sammenstyrtning og potentiel negativ miljøpåvirkning af omgivelserne skal der ske en reovering af systemet.

Der er afsat i alt 8.809.000 kr. til projektet, hvoraf 710.000 kr. tidligere er frigivet. Der anmodes om frigivelse af de resterende 8.099.000 kr. til fuldførelse af projektet. Af det samlede afsatte beløb er indtil nu brugt 447.000 kr. på projektet, hvorfor der fremgår et rådighedsbeløb på 8.362.000 i anlægsbudgettet for 2024.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø foreslår, at Klima- og Miljøudvalget indstiller til byrådet,

1. at anlægsudgiftsbevillingen på kontoen ”Reovering af perkolatsystem” forhøjes med 8.099.000 kr. med rådighedsbeløb i 2024, og
2. at udgiften finansieres ved det afsatte beløb på kontoen ”Reovering af perkolatsystem”.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 30-04-2024

Klima- og Miljøudvalget indstiller til byrådet,

1. at anlægsudgiftsbevillingen på kontoen ”Reovering af perkolatsystem” forhøjes med 8.099.000 kr. med rådighedsbeløb i 2024, og
2. at udgiften finansieres ved det afsatte beløb på kontoen ”Reovering af perkolatsystem”.

Sagsfremstilling

Historik

Byrådet har på sit møde den 11. oktober 2023 ([link til sag nr. 1 på byrådsmøde den 11. oktober 2023](#)) afsat 8.362.000 kr. til ”Reovering af perkolatsystem”. Idéoplægget for projektet indgik som bilag ved Klima- og Miljøudvalgets forudgående behandling af sagen på udvalgets møde den 8. august 2023 ([link til sag nr. 10 på Klima- og Miljøudvalgets møde den 8. august 2023](#)).

Byrådet har på sit tidligere møde den 7. oktober 2020 afsat 710.000 kr. til projektet ([link til sag nr. 21 på byrådets møde den 7. oktober 2020](#)), og beløbet blev frigivet på byrådets efterfølgende møde den 16. december 2020 ([link til sag nr. 10 på byrådets møde den 16. december 2020](#)) efter indstilling fra Klima- og Miljøudvalget.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Perkolatsystemet under det nedlukkede deponi på Kirkebækvej 136, Viborg, har alvorlige defekter som følge af slid og sætninger i affaldet. Der er behov for udskiftning af to perkolatbrønde samt strømpeføring af to perkolatstrengene, som fører perkolatet væk fra deponiet og videre til pumpestation og rensning.

Reoveringen af perkolatsystemet er udfordret af de komplicerede fysiske forhold, som der skal tages hensyn til under udførelsen. Brøndene og kloakstrengene ligger i 12-15 meters affaldsdybde, og under arbejdet er der dels risiko for sammenstyrtning af brøndene og dels for eksplosion, da der dannes gas ved nedbrydning af affaldet.

Projektet blev opstartet ultimo 2021 med forventning om, at en strømpeføring til 710.000 kr. ville være løsningen på projektet. Efter nærmere brøndinspektioner stod det dog hurtigt klart, at skaderne på brøndene var mere omfattende end

først antaget, hvorefter projektet blev stoppet uden færdiggørelse.

Projektet er derfor udvidet til at omfatte udskiftning af to perkolatbrønde samt strømpeforing af to perkolatstrengene ud fra deponiet. Dette arbejde forventes at kunne udføres for ca. 6.100.000 kr. Desuden afsættes et betragteligt beløb til eventuelle uforudsete udgifter i form af skader på membran eller større skader på perkolatsystemet end antaget. Det er nødvendigt at kunne udbedre eventuelle ekstra skader, mens alle forberedelser er gjort, og mens perkolatsystemet er blotlagt. Der er derfor afsat ekstra 2.709.000 kr. til uforudsete udgifter.

De miljømæssige konsekvenser ved yderligere forværring af perkolatsystemets tilstand samt evt. udfordringer med membranen er meget kritiske, og der er intet alternativ til udbedring. I henhold til miljøgodkendelsen skal perkolatsystemet være funktionsdygtigt i hele deponeringsanlæggets aktive og nedlukkede fase.

I økonomibetragtningerne er der taget højde for affaldscentrets delvise momssats på baggrund af afgørelse fra SKAT om moms på affaldsområdet.

Den totale økonomi i projektet er nu 8.809.000 kr. Der er tidligere frigivet 710.000 kr. til projektet, hvoraf der indtil nu er brugt 447.000 kr. til opstart og nedlukning af første forsøg på reovering samt rådgivning i processen. Der fremgår derfor et rådighedsbeløb på 8.362.000 i anlægsbudgettet for 2024.

Der anmodes om frigivelse af de resterende afsatte 8.099.000 kr. til fuldførelse af projektet.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Projektet forventes gennemført medio 2024.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Hvis projektet møder endnu større økonomiske udfordringer end det afsatte beløb til uforudsete udgifter, sættes projektet på hold, indtil der foreligger en ny politisk beslutning. Hvis projektet sættes på hold i en periode, kan det fordyre det samlede projekt yderligere, da eventuelle udgravninger og foranstaltninger skal sikres i den mellemliggende periode.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Punkt 16: Frigivelse af midler til etablering af ny affaldsløsning i Viborg Midtby - den gamle bydel (bevillingssag)

12/150292

Resume

I forlængelse af tidligere beslutning om iværksættelse af etablering af ny affaldsløsning i Viborgs gamle midtby (Domkirke kvarteret) anmodes om frigivelse af de i budget 2024-2027 afsatte midler til formålet.

Der er afsat i alt 9.728.000 kr. til projektet, hvoraf der tidligere er frigivet i alt 5.403.000 kr. af flere omgange. Der anmodes om frigivelse af de resterende 4.325.000 kr. til fuldførelse af projektet.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø foreslår, at Klima- og Miljøudvalget indstiller til byrådet,

1. at anlægsudgiftsbevillingen til kontoen "Ny affaldsløsning i Midtbyen" forhøjes med 4.325.000 kr. med rådighedsbeløb i 2024, og

2. at udgiften på 4.325.000 finansieres af det afsatte beløb til projektet på kontoen "Ny affaldsløsning i Midtbyen".

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 30-04-2024

Klima- og Miljøudvalget indstiller til byrådet,

1. at anlægsudgiftsbevillingen til kontoen "Ny affaldsløsning i Midtbyen" forhøjes med 4.325.000 kr. med rådighedsbeløb i 2024, og

2. at udgiften på 4.325.000 finansieres af det afsatte beløb til projektet på kontoen "Ny affaldsløsning i Midtbyen".

Sagsfremstilling

Historik

Byrådet har på sit møde den 11. oktober 2023 ([link til sag nr. 1 på byrådsmøde den 11. oktober 2023](#)) afsat en tillægsbevilling på 4.225.000 kr. til "Affaldsløsning i Midtbyen". Hermed er der afsat i alt 9.728.000 til projektet inkl. tidligere budgetterede midler. Idéoplægget for denne seneste udvidelse af projektet indgik som bilag ved Klima- og Miljøudvalgets forudgående behandling af sagen på udvalgets møde den 8. august 2023 ([link til sag nr. 10 på Klima- og Miljøudvalgets møde den 8. august 2023](#)).

Projektets udformning baseres på byrådets beslutning på mødet den 19. maj 2021 med senere justeringer ([link til sag nr. 8 på byrådsmøde den 19. maj 2021](#)).

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Den nuværende affaldsløsning i den gamle midtby i Viborg (Domkirke kvarteret) tilgodeser ikke kravene for hensigtsmæssig affaldsindsamling som beskrevet i arbejdsmiljølovgivningen. Dertil er den nuværende affaldsløsning også udfordret på affaldslovgivningen, som fordrer indsamling af affald fra private husstande i 10 fraktioner.

Affaldsordningen i Domkirke kvarteret udformes som fælles nedgravede affaldsløsninger på 9 placeringer i området. Udformningen er resultat af en længerevarende planlægning, en politisk proces og en aktiv borgerinddragelse mv. Der er undervejs taget nøje hensyn til bevarelse af kulturarven i området og respekt for det historiske bybillede under afvejning af de mulige drifts- og tømningsforhold mv.

Der blev i 1. kvartal 2023 gennemført udbud for både indkøb og etablering af de nedgravede affaldsløsninger i den gamle midtby i Viborg. Ingen af de indkomne bud på projektet kunne

imidlertid rummes i det bevilgede budget på daværende tidspunkt på 5.275.000 kr. Denne problemstilling blev præsenteret for Klima- og Miljøudvalget, som besluttede, at udbuddet skulle annulleres med henblik på et senere genudbud, når den økonomiske ramme var tilvejebragt.

I budgettet for 2024 blev projektet budgetteret med yderligere 4.225.000 kr., hvorved den samlede budgetramme nu er 9.728.000 kr. (inkl. prisfremskrivning), hvoraf 5.403.000 kr. tidligere er frigivet. De resterende 4.325.000 kr. søges hermed frigivet. Der er indtil nu brugt 764.066 kr. til projektering, rådgivning mv.

I økonomibetragtningerne er der indregnet en momsats jf. en afgørelse fra SKAT om moms på affaldsområdet.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Projektet forventes fuldført ultimo 2024.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Projektet vil medføre øgede driftsudgifter pga. indsamling af flere fraktioner i midtbyen. De øgede udgifter indregnes i budgettet fra 2025 og finansieres via gebyrændringer jf. hvile-i-sig-selv-princippet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Punkt 17: Frigivelse af midler til forbedring af Viborg Genbrugsstation (bevillingssag)

24/9123

Resume

Der er behov for forbedring af Viborg Genbrugsstation med henblik på at opfylde de nationalt fastsatte krav og intentioner om øget genbrug og genanvendelse af affald.

Der er afsat i alt 13.299.000 kr. til projektet på budgettet for 2024. Der anmodes om frigivelse af 2.000.000 kr. til påbegyndelse af projektet.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø foreslår, at Klima- og Miljøudvalget indstiller til byrådet,

1. at der gives en anlægsudgiftsbevilling til kontoen ”Forbedring af Viborg Genbrugsstation” på 2.000.000 kr. med rådighedsbeløb i 2024, og

2. at udgiften på 2.000.000 kr. finansieres af det afsatte beløb til projektet på kontoen ”Forbedring af Viborg Genbrugsstation”.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 30-04-2024

Klima- og Miljøudvalget indstiller til byrådet,

1. at der gives en anlægsudgiftsbevilling til kontoen ”Forbedring af Viborg Genbrugsstation” på 2.000.000 kr. med rådighedsbeløb i 2024, og

2. at udgiften på 2.000.000 kr. finansieres af det afsatte beløb til projektet på kontoen ”Forbedring af Viborg Genbrugsstation”.

Sagsfremstilling

Historik

Byrådet har på sit møde den 11. oktober 2023 ([link til sag nr. 1 på byrådsmøde den 11. oktober 2023](#)) afsat 13.299.000 kr. på budgettet for 2024 til ”Forbedring af Viborg Genbrugsstation”. Idéoplægget for projektet indgik som bilag ved Klima- og Miljøudvalgets behandling af sagen på udvalgets møde den 12. august 2021 ([link til sag nr. 14 på Klima- og Miljøudvalgets møde den 12. august 2021](#)).

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Der er behov for forbedring af Viborg Genbrugsstation for at skabe plads til flere fraktioner og skabe et driftssikkert flow. Forbedringen skal ske via modernisering af fysiske rammer og anlæg med henblik på at opfylde de nationalt fastsatte krav og intentioner om øget genbrug og genanvendelse af affald.

Projektet omfatter evaluering og opgradering af faciliteter til farlig affaldshåndtering på Viborg Genbrugsstation, herunder udvidelse af overdækket opbevaringsplads og opgradering af arbejdsmiljøforhold.

I alle projektets delelementer vurderes:

- Sikring af drift
- Sikring af arbejdsmiljø
- Sikring af brugervenlighed
- Sikring af fremtidige krav på affaldsområdet

Der ansøges om frigivelse af afsatte midler til påbegyndelse af opgaven. I første omgang fokuseres på etablering af faciliteter til sortering og oplagring af farligt affald. Der er afsat i alt 13.299.000 kr. til projektet på budgettet for 2024. Der anmodes om frigivelse af 2.000.000 kr. til påbegyndelse af projektet.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Dele af projektet gennemføres i 2024. Det forventes, at en større del af projektet først gennemføres i 2025.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Punkt 18: Frigivelse af midler til indkøb af nye affaldsbeholdere til genanvendeligt affald til husstandsindsamling (bevillings sag)

22/18138

Resume

I forlængelse af tidligere beslutning om implementering af en lovpligtig udvidet affaldsindsamling ved husholdninger anmodes Klima- og Miljøudvalget om at frigive de i budget 2024-2027 afsatte midler til formålet.

Der er afsat i alt 25.591.000 kr. til projektet, hvoraf der tidligere er frigivet i alt 22.531.000 kr. Der anmodes om frigivelse af de resterende 3.055.000 kr. til fuldførelse af projektet.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø foreslår, at Klima- og Miljøudvalget indstiller til byrådet,

1. at anlægsudgiftsbevillingen på kontoen "Nye affaldsbeholdere" forhøjes med 3.055.000 kr. med rådighedsbeløb i 2024, og
2. at udgiften på 3.055.000 kr. finansieres af det afsatte beløb til projektet på kontoen "Nye affaldsbeholdere".

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 30-04-2024

Klima- og Miljøudvalget indstiller til byrådet,

1. at anlægsudgiftsbevillingen på kontoen "Nye affaldsbeholdere" forhøjes med 3.055.000 kr. med rådighedsbeløb i 2024, og
2. at udgiften på 3.055.000 kr. finansieres af det afsatte beløb til projektet på kontoen "Nye affaldsbeholdere".

Sagsfremstilling

Historik

Byrådet har i forbindelse med budgettet for 2022 afsat midler til "Nye affaldsbeholdere" ([link til sag nr. 2 på byrådsmødet den 6. oktober 2021](#)).

Byrådet har på budgettet for 2024 afsat yderligere 3.055.000 til projektet ([link til sag nr. 1 på byrådsmøde den 11. oktober 2023](#)). Idéoplægget for udvidelsen af projektet indgik som bilag ved Klima- og Miljøudvalgets forudgående behandling af sagen på udvalgets møde den 8. august 2023 ([link til sag nr. 10 på Klima- og Miljøudvalgets møde den 8. august 2023](#)).

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Viborg Kommune har vedtaget at udrulle en ny ordning for indsamling af husholdningsaffald i Viborg Kommune jf. nationale lovkrav på affaldsområdet med baggrund i Klimaplan for en grøn affaldssektor og cirkulær økonomi, som Folketinget indgik aftale om den 16. juni 2020. Projektets økonomi dækker indkøbet af de nye beholdere.

Der er i sommeren 2022 gennemført et samlet EU-udbud for levering af nye plastbeholdere og for ombygning/klargøring af eksisterende beholdere. Jf. tilbud fra vindende leverandør vil merudgiften for indkøb af nye plastbeholdere inklusive piktogrammer mv. beløbe sig til 3.055.000 kr.

Der er afsat i alt 25.591.000 kr. til projektet, hvoraf der tidligere er frigivet i alt 22.531.000 kr. Der anmodes om frigivelse af de resterende 3.055.000 kr. til fuldførelse af projektet.

I økonomibetragtningerne er der indregnet moms jf. en afgørelse fra SKAT om moms på affaldsområdet.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Projektet forventes fuldført medio 2024. De nye affaldsbeholdere er leveret, og udrulningen af ny ordning er i gang.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Projektet vil medføre øgede driftsudgifter pga. indsamling af flere fraktioner og dermed flere tømninger hos den enkelte husstand. De øgede udgifter er delvist indregnet i budget 2024 og vil fra budget 2025 få fuld gennemslagskraft. Udgifterne finansieres via gebyrændringer jf. hvile-i-sig-selv-princippet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Punkt 19: Budget 2025-2028

23/28781

Resume

Forslaget til drifts- og anlægsbudget for budget 2025-2028 er under udarbejdelse. Det drøftes, hvilke ændringer, der foreløbigt indgår i budgetforslaget, i form af eventuelle driftsbudgetudfordringer og nye anlægsprojekter. Herunder drøftes det, hvordan sådanne ændringer kan finansieres.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller,

1. at det drøftes, hvilke driftsbudgetudfordringer og tilhørende forslag til finansiering, der indgår i det foreløbige forslag til driftsbudget, og
2. at det drøftes, hvilke nye anlægsprojekter og eventuel tilhørende forslag til finansiering, der indgår i det foreløbige forslag til anlægsbudget.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 30-04-2024

Klima- og Miljøudvalget besluttede,

1. at der arbejdes videre med ønske om:
 - at Pulje til grøn omstilling forhøjes til 2 mio. kr. fra 2027 og fremadrettet,
 - at Pulje til klimatilpasning forhøjes til 1 mio. kr. fra 2028 og fremadrettet,
 - at der afsættes tilstrækkelige midler til statsligt finansierede vand- og naturprojekter.
2. at det bemærkes, at der bør afsættes yderligere ressourcer til koordinering af skovrejsning og sikre multifunktionel arealanvendelse, og
3. at sagen genoptages på næste møde.

Sagsfremstilling

Historik

Økonomi- og Erhvervsudvalget vedtog på mødet den 7. februar 2024 budgetstrategi, -proces og spilleregler for årets budgetlægning ([link til sag nr. 15 på Økonomi- og Erhvervsudvalgets møde 7. februar 2024](#)).

Klima- og Miljøudvalget drøftede senest budgetlægningen på mødet den 3. april 2024 ([link til sag nr. 9 i Klima- og Miljøudvalget 3. april 2024](#)).

Uddrag af referatet fra mødet den 3. april 2024 i Klima- og Miljøudvalget:

Beslutning fra Klima- og Miljøudvalget den 03-04-2024

Klima- og Miljøudvalget besluttede,

1. at det bemærkes, at ”Grønne Sammen” kun er finansieret til og med 2025,
2. at det bemærkes, at klimaplanens målopfyldelse forventes at kræve yderligere investeringer,
3. at anlægsønsker drøftes på kommende møde.

Inddragelse og høring

Klima- og Miljøudvalgets budgetforslag er behandlet i Fælles-MED Teknik & Miljø den 21. marts 2024 og behandles igen den 6. maj 2024 og den 17. juni 2024.

Beskrivelse

Budgetudfordringer

Udvalgene skal løse egne budgetudfordringer, medmindre de er udpeget som særlige budgetudfordringer, der indgår i byrådets videre budgetlægning. Økonomi- og Erhvervsudvalget har på mødet den 7. februar 2024 besluttet, at der på dette tidspunkt ikke er budgetudfordringer, som skal udpeges som særlige budgetudfordringer.

Udvalget kan drøfte, om der er nye budgetudfordringer, som udvalget selv skal løse indenfor eget område.

Anlægsønsker

Økonomi- og Erhvervsudvalget har på mødet den 7. februar 2024 besluttet, at udvalgene kun har mulighed for at fremsende absolut nødvendige anlægsprojekter, som kan afsættes fra 2027 og frem. Hvis projekterne er tidligere end 2027, skal der peges på finansiering gennem reduktion, bortfald eller udskydelse af projekter, som er afsat på anlægsbudgettet.

Udvalget kan drøfte, om der er nye, absolut nødvendige anlægsønsker. Sådanne anlægsønsker beskrives som idéoplæg og godkendes senest af udvalget i juni 2024.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Udvalgets endelige budgetforslag behandles på udvalgmødet den 4. juni 2024. Når budgetforslaget er færdiggjort, vil det efterfølgende indgå i det basisbudget, som udgør grundlaget for byrådets budgetforhandlinger efter sommerferien.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Punkt 20: Mødeliste for Klima- og Miljøudvalget 2024

23/29782

Resume

I henhold til de af byrådet vedtagne retningslinjer for de grundlæggende vederlag og andre godtgørelser til medlemmer af Viborg Byråd - herunder reglerne for tabt arbejdsfortjeneste – skal byrådet og udvalgene godkende aktiviteter, inden disse kan danne grundlag for udbetalinger. En opdateret mødeliste bliver derfor forelagt udvalget på alle møder.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø foreslår,

1. at Klima- og Miljøudvalget tager stilling til mødeliste 2024.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 30-04-2024

Klima- og Miljøudvalget godkendte mødeliste 2024.

Sagsfremstilling

Historik

Byrådet vedtog på sit møde den 17. december 2014 ([link til sag nr. 6 i byrådet den 17. december 2014](#)) et samlet sæt retningslinjer for de grundlæggende vederlag og andre godtgørelser til medlemmer af Viborg Byråd, herunder reglerne for tabt arbejdsfortjeneste.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Mødelisten (bilag 1) fungerer som en kombination af et overblik over medlemmernes mødeaktiviteter og et styringsværktøj i forhold til protokollerede beslutninger omkring konkrete aktiviteter i forhold til tabt arbejdsfortjeneste (litra f).

Hvis Klima- og Miljøudvalget godkender den reviderede mødeliste, godkendes dermed også eventuelle aktiviteter i forhold til udbetaling af tabt arbejdsfortjeneste efter litra f.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

For konkrete aktiviteter, der hører hjemme under Styrelseslovens § 16, stk. 1, litra f (Andre hverv efter anmodning fra byrådet eller dets udvalg) forudsætter retningslinjerne, at der tilvejebringes en protokolleret beslutning fra enten byråd eller udvalg som betingelse for, at der lovligt kan udbetales erstatning for tabt arbejdsfortjeneste.

Bilag

Mødeliste for Klima- og Miljøudvalget 2024

Punkt 21: Meddelelser og gensidig orientering, herunder orientering ved formanden dels om afholdte møder m.m. siden sidste udvalgmøde, dels om planlagte møder

23/31110

Resume

Intet.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller,

1. at udvalget tager orienteringen og meddelelserne til efterretning.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 30-04-2024

Klima- og Miljøudvalget tog meddelelserne og orienteringerne til efterretning.

Sagsfremstilling

Orientering fra formanden

Udvalgsformand Eva Pinnerup (A):

- Møde med Jens Døssing fra ”Plant et træ” vedrørende skovrejsning
- Oplæg på mødet ”Hvem passer på naturen, når amterne er væk” arrangeret af DN og Initiativgruppen Houlkær

Orientering fra udvalget

Stine Isaksen (Å) orienterede om seneste møde i Limfjordsrådet, hvor det blev aftalt, at der afholdes temadag om Limfjordens tilstand den 17. juni 2024 i Skive.

Orientering fra direktøren

- Opfølgning på [KL's Klima & Miljø Topmøde 11.-12. april 2024 \(Tema: Natur og klima i samspil\)](#).
- Flytning af Klima- og Miljøudvalgets temadag den 10. juni 2024 pga. EU-valg den 9. juni 2024
- Invitation til rejsegilde på Martinesminde den 5. september 2024

Punkt 22: Underskriftsark

22/36193

Sagsfremstilling

Udvalget skal godkende beslutningsprotokollen.

For at godkende beslutningsprotokollen skal hvert medlem underskrive elektronisk i Prepare ved at trykke på ”Godkend”.